

Årsredovisning 2022

Socialnämnden

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	3
Ansvarsområde.....	4
Väsentliga händelser under året	5
Uppföljning av politiska plattformen.....	6
Uppföljning av mål och indikatorer	7
Uppföljning av politiska uppdrag	19
Ekonomisk resultat 2022	21
Driftredovisning.....	21
Prognossäkerhet.....	21
Resultatöverföring driftmedel.....	22
Avdelningsredovisning.....	22
Investeringsredovisning.....	26
Resultatöverföring investeringsmedel.....	28
Investeringsredovisning, utförs av Tornberget åt nämnden	28
Uppföljning av intern kontroll.....	29
Personaluppföljning.....	34
Kvalitetsstyrning.....	36
Nämndens kvalitetsberättelse.....	36
Uppföljning och granskning av GDPR.....	47
Internkontroll	49
Incidentrapportering.....	50
Konsekvensbedömning	50
Verksamhetsstatistik.....	51
Arbete och försörjning.....	51
Funktionsnedsättning.....	52
Individ-och familjeomsorg.....	53
Avvikelse­rapportering och Lex Sarah.....	55
Rapporterade synpunkter	56
Rapporterade tillbud, olycksfall och ärende gällande egendom och säkerhet	56

Sammanfattning

Nämnden har följt upp strategier, aktiviteter och sitt bidrag till kommunfullmäktigemålen för socialnämnden gällande 2022. Nämnden bedöms bidra till samtliga fyra fullmäktigemål. Nämnden har även följt upp arbetet de politiska plattformsuppdrag som beslutats men även kvalitetsområdena och de särskilda politiska uppdragen.

Socialnämndens budgetram uppgår till 1 071,9 mnkr för 2022. Nämndens utfall är en nettokostnad på 1054,4 miljoner kronor (mnkr). Utfallets andel av årsbudget är 98,4 procent. Utfallet motsvarar ett överskott på 17,6 mnkr. Det motsvarar en avvikelse på 1,6 procent.

Den positiva utvecklingen av ekonomiskt bistånd har hållit i sig och gav ett överskott jämfört med budget. Överskottet inom individ- och familjeomsorgen beror främst på högre intäkter från statsbidrag än tidigare budgeterat. Kostnaderna för externa placeringar har för barn och unga ökat jämfört med föregående år. Det finns ett underskott inom personlig assistans som beror på att lönekostnaderna varit högre än ersättningen från Försäkringskassan. Närvaron på daglig verksamhet har också varit lägre än innan pandemin och det sker ett arbete med att anpassa kostnaderna. Detta ger ett mindre underskott för den kommunala utföraren.

Under våren 2022 har Haninge kommun bistått Migrationsverket med evakueringsplatser till flyktingar från Ukraina vid lokaler i Gamla Runstensskolan. När evakueringsplatserna avvecklades fick de till Haninge anvisade 58 personerna alla under juli månad tillgång till egna boenden. De medel som förvaltningen tilldelades för uppdraget av Migrationsverket har täckt de totala utgifterna för insatsen.

Nämnden har fortsatt utvecklat och intensifierat trygghetsarbetet. Bland annat genom avhopparverksamhet, ett förstärkt arbete med nätverk runt en ungdom som deltar i kriminella aktiviteter och fortsatt arbetet med ett hembesöksprogram.

Fler ungdomar har fått chansen att delta i feriepraktik eller erbjudits ungdomsjobb än tidigare år. Även fler vuxna har via en arbetsmarknadsinsats gått vidare till ytterligare studier eller kommit in på arbetsmarknaden. Antalet unga vuxna med ekonomiskt bistånd har minskat under året och är det lägsta i Haninge under mandatperioden. Det innebär att färre vuxna mellan 18–24 år är beroende av stöd till försörjning och utfallet är under rikssnittet som är 5,7 procent. De främsta anledningarna till det goda resultatet är ett aktivt arbetsmarknadsarbete som exempelvis ungdomsjobb. Det har också varit ett gynnsamt läge på arbetsmarknaden efter att pandemins effekt har minskat på arbetsmarknadsutbudet.

Inledning

Syftet med denna årsredovisning är att redovisa om uppnådda resultat samt bedöma om nämndens verksamheter har bidragit till att uppfylla mål utifrån Strategi och budget inom givna ekonomiska förutsättningar.

Nämnden följer upp och analyserar resultat för fullmäktiges mål, strategier och uppdrag samt ekonomiskt utfall. Det finns tre delårsuppföljningar under ett verksamhetsår, vilket är delårsuppföljning 1 per april (tertiäl 1), delårsuppföljning 2 per augusti (delårsuppföljning) och nämndens årsredovisning. Nämndens lagstadgade årsredovisning görs en gång årligen per den 31 december enligt gällande lagkrav.

I årsredovisningen redovisas ekonomiskt bokslut 2022 i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings (RKR) instruktioner.

I förvaltningsberättelsen följer nämnderna upp och rapporterar resultat för fullmäktiges mål, fullmäktiges uppdrag samt uppföljning av internkontroll. I uppföljningen redovisas resultatet av de indikatorer, mål och uppdrag samt kontrollmoment i internkontrollplanen som respektive nämnd ansvarar för. För vissa indikatorer anges inga utfall i nämndernas årsredovisningar. Det rör indikatorer där utfall finns tillgängliga först senare under 2023.

Ansvarsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, stöd till enskilda samt barn och familjer. Detta omfattar även vård av unga och personer med missbruk enligt socialtjänstlagen, lag om vård av unga (LVU) och lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Socialnämnden ansvarar för stöd och service till personer med funktionsnedsättning, familjerättsfrågor, arbetsmarknadsfrågor samt frågor som rör flyktingmottagande. Socialnämnden lämnar även visst bidrag till föreningar.

Väsentliga händelser under året

Trygghetsåtgärder

Nämnden arbetar för att minska antalet unga som nyrekryteras till kriminalitet, stärka föräldrar med barn som deltagit i kriminella aktiviteter och utveckla arbetet med unga som brottsoffer. Arbetet syftar till att få en effekt över en längre tidsperiod, vilket genomförs med hjälp av förebyggande verksamhet och utbildningsinsatser. Verksamheten har under året hjälpt åtta avhoppare som på grund av en personlig hotbild är i behov av stöd.

Mottagning av nyanlända från Ukraina

Under våren 2022 bistod Haninge kommun Migrationsverket med evakueringsplatser till flyktingar från Ukraina vid lokaler i Gamla Runstensskolan. Migrationsverket tog med stöd av länsstyrelserna fram ett fördelningstal till alla kommuner. I samband med att det nya regelverket om boende för flyktingar trädde i kraft 1 juli avvecklades evakueringsplatserna. De till Haninge anvisade 58 personerna fick alla under juli månad tillgång till egna boenden. De medel som förvaltningen tilldelades för uppdraget av Migrationsverket täckte de totala utgifterna för insatsen.

Boende med särskild service enligt LSS

Haninge kommun har planerat för boenden med särskild service enligt LSS i Tungelsta (Lillgården) och i Jordbro som skulle vara färdiga under 2023. Tidplanen tyder på en försening till 2024. Det kommer påverka möjligheterna att kunna verkställa myndighetsbeslut inom lagstiftad tidsram. Det innebär en risk för att den enskilde inte kan placeras enligt önskemål i hemkommunen och kan leda till kostsamma externa lösningar för förvaltningen.

E-tjänst ekonomiskt bistånd

I mars driftsattes en elektronisk medborgartjänst avseende ekonomiskt bistånd. Tjänsten möjliggör att ansöka om bistånd, bifoga handlingar och att kunna ta del av dokument och anteckningar digitalt. Statistik från december visar att 50% av dem som hittills ansökt om ekonomiskt bistånd under året har gjort det via den nya digitala tjänsten.

Uppföljning av politiska plattformen

Mittensamarbetet har *kommit överens om en politisk plattform med fyra utgångspunkter som ska styra den politiska viljan under mandatperioden. Det är:*

Ett Haninge som är öppet och demokratiskt

Ett Haninge som är ekologiskt hållbart

Ett Haninge som fortsätter att utvecklas

Ett Haninge som håller ihop

Åtgärder i politiska plattformen har genomförts och avslutats tidigare under mandatperioden.

Uppföljning av mål och indikatorer

Förvaltningen har följt upp och analyserat verksamhetsresultat, indikatorer, kvalitativa resultat och annan statistik. Det kan vara både positiva och negativa resultat. För de områden där samarbete och samverkan är viktigt ur ett verksamhetsperspektiv samarbetar förvaltningar och bolag i uppföljning och analys. En analys har gjorts om nämnden verksamheterna har bidragit till att fullmäktiges mål och nämndens strategier har uppfyllts under 2022. Det finns tre alternativ för bedömning;

- målet har uppfyllts,
- målet har delvis uppfyllts, eller
- målet har inte uppfyllts.

Mål som bedöms som helt uppfyllt innebär att förvaltningens bedömning är att årets resultat motsvaras av de ambitioner som finns i Strategi och budget (målbeskrivning, strategier och indikatorer). Delvis uppfyllt betyder att verksamheterna har uppfyllt en eller flera del av målet eller strategier men inte samtliga. När det saknas väsentlig information för att bedöma ett delområde så anges det i redovisningen. Det kan bero på att information och data kommer sent eller redovisas vartannat år.

Mål 1 | Haninge ska miljö- och klimatarbetet vara i framkant

Haninge bidrar till renare luft, marker, vatten och giftfria miljöer. Fossilfria resor och transporter i kommunen ska öka. På längre sikt (år 2025) ska kommunens resor och transporter vara fossilfria enligt det klimat- och miljöpolitiska programmet. Alla resor i Haninge som geografiskt område ska vara fossilfria år 2030. År 2030 ska även energianvändningen i kommunala lokaler och bostäder ha reducerats med 20 % jämfört med år 2020. Naturvärden, biologisk mångfald och ekologiska spridningssamband ska skyddas och utvecklas. Kommunens verksamheter ska utgå ifrån ett tydligt ekologiskt hållbarhetsperspektiv.

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
KF Utsläpp av växthusgaser från kommunens resor och transporter	936	379	288		468
KF Energianvändning i kommunala lokaler (%)			-5,2%	-7,1%	-4,0%

**Utfall saknas eller är inte rapporterat ännu*

Bedömning

Förvaltningen arbetar med flera utvecklingsprojekt för att bidra till ett minskat användande av fossila bränslen genom förbättrad användning av digitala alternativ och utveckling av effektivare arbetsprocesser.

Säkra digitala möten, säker e-post och säker e-fax

Socialnämnden beslutade i strategi och budget per 2022–2023 (2021-10-20 §§ 130) att fokusera på införande av e-fax och säker e-post för att minska behovet av papper och resor bland medarbetare. Nya lösningar för säkra digitala möten, e-post och e-fax har ersatt tidigare lösningar och kommer att vara fullt ut implementerade vid årsskiftet. Dessa funktioner möjliggör att skyddsvärd information kan utbytas på ett rättssäkert sätt. Behovet av fysiska möten, som kan kräva transport med fossilbränsle drivna fordon, och utskrifter av handlingar i pappersform förväntas minska varvid utsläppen av växthusgaser och pappersförbrukningen också minskar.

E-tjänst ekonomiskt bistånd

I mars driftsattes en elektronisk medborgartjänst avseende ekonomiskt bistånd. Tjänsten möjliggör att ansöka om bistånd, bifoga handlingar och att kunna ta del av dokument och anteckningar digitalt. Statistik från december visar att 50% av dem som hittills ansökt om ekonomiskt bistånd under året har gjort det via den nya digitala tjänsten. Genom att hanteringen av dokument kan ske elektroniskt minskar pappersåtgången eftersom behov av tryckta blanketter och att skriva ut underlag inte längre föreligger. Behovet av persontransporter minskar också genom att personal kan arbeta på distans och att de som ansöker inte behöver ta sig till kommunhuset utan kan sköta ansökningsförfarandet via telefon, surfplatta eller dator.

Där transporter ändå måste göras kommer transporter som kräver mindre eller inga fossila utsläpp att prioriteras. Byte av fordon kommer att ske från fossila bränsle-fordon till elfordon eller där det inte är möjligt, till hybrid, vilket kan genomföras vid framtida upphandlingar.

Ett långsiktigt mål är att verksamhetslokalers energianvändning ska minska med 20 procent fram till år 2030 jämfört med år 2019. För år 2022 var målsättning att minska med 4 procent och resultatet blev 7,1 procent minskning och målsättningen överträffades. Under år 2022 har totalt åtta gamla ventilationsaggregat bytts ut till nya som är mer energieffektiva och driftsäkra. Dessa kommer bidra till ett bättre inomhusklimat och lägre energianvändning i många år framöver.

Förvaltningen bedömer att målet har blivit delvis uppfyllt.

Mål 2 I Haninge ska tillväxten ske på ett hållbart sätt

Bostadsområden ska omfatta olika boendeformer och infrastruktur, parker och tillgång till kommunens service ska utvecklas i samma takt som bostäder byggs i närhet till kollektivtrafiken. En fungerande arbetsmarknad ska ge fler i arbete. Företag ska utvecklas och vara nöjda med kommunens service.

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
KF Förvärvsarbetande invånare 20–64 år	80.5%	79.3%	80,7	*	82.5%
SN Unga vuxna med ekonomiskt bistånd, andel (%)	6.3%	5.7%	4,5	*	

*Utfall saknas eller är inte rapporterat ännu

Bedömning

Nämnden arbetar för att bidra till målet genom att kommunens service ska utvecklas i samma takt som bostäder byggs samt bidra till att kommunen har en fungerande arbetsmarknad som ska ge fler i arbete. Kommunen har en gemensam arbetsmarknadsstrategi för att samverka och leda arbetet på bästa möjliga sätt.

Nämnden har på uppdrag av Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden att samordna och administrera platser för feriepraktik. När samtliga sommarperioder för feriepraktik är slutförda har 713 ungdomar (16–17 år) erbjudits en praktikplats. Det innebär en ökning med över 21 procent i jämförelse med 2021 och är det största antalet platser Haninge kommun någonsin har erbjudit.

En insats inom feriepraktiken är Samverkansprojektet *Tillsammans för Haninge* som under 2022 genomförts i Jordbro, Västerhaninge, Handen, Brandbergen Vendelsö och Vega. De som deltog i projektet tillsammans med kommunen var sju aktörer inom det lokala näringslivet. Genom projektet har 275 ungdomar fått chansen att ha feriepraktikplats och samtidigt medverkat till att arbeta för ökad trivsel i närområdet genom att exempelvis måla och sköta gräsmattor och rabatter. Insatsen har fått positiv uppmärksamhet och lyfts som ett gott exempel i bransch- och intresseorganisationen Sveriges Allmännyttas Samverkan i bostadsområden – en vägledning. Då det är projektets tredje år, söker fler ungdomar till projektet och fler ungdomar har anmält intresse att vara handledare. Detta pekar på ett gott resultat utifrån syftet med samverkansprojektet, att öka antalet ungdomar som vill arbeta för att bidra till en god samhällsutveckling i närsamhället.

En ytterligare plats för feriepraktik har varit ett demokratiprojekt inför 2022 års val till riksdag, region och kommun som involverat totalt 50 ungdomar. Inom projektet utfördes ett antal insatser för att öka kunskapen om och viljan att rösta. Kommunens demokratiambassadörer har arbetat med både digitala och på plats i närsamhället insatser för att informera om hur ett val går till.

Ungdomsjobb är en kortare insats för unga vuxna som varken arbetar eller studerar. Under 2022 har sammantaget 35 unga vuxna (18–29 år) erbjudits ungdomsjobb som ungdomshandledare. Dessa har rekryterats via ekonomiskt bistånd som ett led i att motverka en längre period utan arbete för den enskilde.

Flera ungdomar som har rekommenderats ungdomsjobb, har inte varit möjliga att erbjuda en tjänst då arbetsplatser inte tar emot personer som har noterade domar eller strafförelägganden i belastningsregistret. Målgruppen är i behov av att få stöd till förändring och det finns behov av att hitta nya metoder och arbetssätt för denna målgrupp. Av de 35 unga vuxna som har arbetat genom ett ungdomsjobb har 57 procent gått vidare till studier eller arbete och 6 procent till andra former av försörjning från statliga välfärdsmyndigheter.

Nämnden har fortsatt att arbeta med lokala jobbspår under perioden 2020–2022 har det bedrivits 12 jobbspår med ett snittresultat 75–85 procent av deltagarna som går vidare till arbete eller studier. Jobbspåren består vanligen av arbetsmarknadsutbildningar, SFI och praktik och handlar oftast om att förbereda deltagarna för yrken som inte kräver eftergymnasial kompetens.

Haninge kommun tilldelades under 2021 medel från Europeiska Socialfonden (ESF) att genomföra projektet Arbetsmarknadscenter som fortgår till och med februari 2023. Projektet ska ta fram en långsiktig modell för hur fler personer med ekonomiskt bistånd ska komma närmare arbetsmarknaden och komma ut i egen försörjning genom arbete och studier. I projektet ingår även Centrum Vux (utbildningsförvaltningen) och Arbetsförmedlingen. Av de 673 deltagare som skrivits in i projektet från projektstart till och med den 31 oktober 2022 är det 395 deltagare eller 58 procent som avslutats. Bland dessa har 208 individer, avslutat genom att gå vidare till egenförsörjning genom arbete eller studier. Den grupp som har haft godast resultat är unga vuxna män mellan 16–24 år.

Antalet unga vuxna med ekonomiskt bistånd har minskat och är det lägsta resultatet Haninge kommun har uppnått sedan Rådet för kommunal analys (RKA) började välja nyckeltalet. Detta resultat innebär att färre vuxna mellan 18–24 år är beroende av stöd till försörjning och ligger under rikssnittet på 5,7 procent. De främsta anledningarna till det goda resultatet är ett aktivt arbetsmarknadsarbete som exempelvis ungdomsjobb samt ett gynnsamt läge på arbetsmarknaden efter att pandemins effekt har minskat på arbetsmarknadsutbudet.

Andelen förvärvsarbetande inom Haninge kommun har ökat sedan den minskningen som skedde under pandemin 2020 och 2021. Däremot är resultatet något lägre än innan mandatperioden startade och kan kopplas till att fler personer är längre tid utanför arbetsmarknaden.

Effekter av pandemin och den stigande inflationen gör att fler och fler har behov av insatser från bland annat socialtjänsten, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Den rådande trenden är att den öppna arbetslösheten minskar och i november var arbetslösheten 7,1 procent vilket är 0,4 procentenheter lägre än ett år tidigare men högre än snittet bland kommunerna i Stockholms län och rikssnittet. Ungdomsarbetslösheten, arbetslösa i åldern 18–24 år, var 8,7 procent i november. Det var en minskning med 0,4 procentenheter sedan samma period föregående år. Ungdomsarbetslösheten i Haninge var högre än både riket och Stockholms län. Arbetslösheten har inte helt återhämtat sig sedan pandemins start, och är 0,3 procentenheter högre än oktober 2019.¹ Statistiken pekar på att arbetslösheten generellt i riket har sjunkit sedan 2021 och att de som blir kvar bakom arbetslöshetssiffrorna är de som står långt ifrån arbetsmarknaden eller inte varit i arbete på många år i kombination med låg utbildning. Den långvariga arbetslösheten bland både unga, äldre och utrikesfödda följer samma trend som resterande kommuner i Stockholms län gör och det är fortsatt en svår utmaning. Förvaltningen har svårt att bedöma om till vilken grad förvaltningen uppnår kommunens uppsatta mål. Detta utifrån en resultatbild som påvisar goda resultat i arbetsmarknadsinsatser och hög måluppfyllelse i feriepraktiken. Däremot är arbetslösheten högre än innan pandemin och antalet som står långt ifrån arbetsmarknaden har ökat. Förvaltningen bedömer därför att målet blir delvis uppfyllt under året.

¹ Newsworthy, artikel om lokala arbetsmarknaden i Haninge kommun

Mål 3. I Haninge ska medborgarna vara trygga oavsett skede av livet

Medborgaren ska känna sig trygg i Haninge oavsett var i kommunen man bor, bakgrund och ålder. För att skapa trygghet ska kommunal omsorg erbjudas när behov uppstår. Insatser utformas utifrån medborgarens egna förutsättningar. Äldre har tillgång till god omsorg med bibehållet oberoende. Multisjuka, ofta äldre personer, ställer höga krav på fungerande samverkan inom kommunen och med regionen.

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
KF Trygghetsindex (lokal mätning)		1.9		*	1.6
KF Anmälda brott om skadegörelse per 1000 invånare	28.4	33.8	33.1	*	23.5
SN Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn o ungdom 0-20 år, medelvärde	98	104	*	110	100
SN- Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma	86,0%	78,0%	81,0%	83,0 %	83,0%

*Utfall saknas eller är inte rapporterat ännu

Bedömning

Trygghetsåtgärder

Med finansiering av kommunens trygghetsmedel och statsbidrag för utsatta områden möjliggörs följande åtgärder under 2022:

- Personalförstärkning av förebyggarteamet
- Samtal efter barnförhöret
- Avhopparverksamhet
- Utvidgat uppdrag till familjecentralen

Med hjälp av trygghetsmedel har förvaltningen tillsammans med polisen startat en avhopparverksamhet och kommunen har under året fördubblat sina resurser på förebyggarteam. Under året har förvaltningen hjälpt åtta avhoppare som på grund av en personlig hotbild är i behov av stöd. En av dessa har avbrutit insatsen och en har gått vidare efter avslutad insats. Det sker även ett aktivt uppsökande arbete bland personer som har insats hos socialtjänst eller på häkten och anstalter.

För att öka barns trygghet, säkerställa barns rättigheter som brottsoffer och minska upprepat våld mot barn har kuratorer anställts för barnsamtal. Barnsamtalen syftar till att ha direkta samtal med barn i enlighet med lagen när dessa bevittnat våld. Medarbetare upplever att samtalen har gett en god effekt genom att de barn som tagit del av samtalen bedöms ha fått en ökad trygghet.

Ett annat uppdrag är arbetet med att minska antalet unga som nyrekryteras till kriminalitet, stärka föräldrar med barn som deltagit i kriminella aktiviteter och utveckla arbetet med unga som brottsoffer. Detta är ett långsiktigt arbete som är svårt att mäta på kort sikt. Under 2022 har föräldrar till 36 barn (jämfört med 31 för 2021) deltagit vid föräldrarådslag kopplat till barnens kriminella aktiviteter. Föräldrarådslag är en metod för att samla föräldrar och andra viktiga vuxna runt en grupp ungdomar att samtala och försöka förändra den situationen ungdomarna befinner sig i. Den kortsiktiga effekten med arbetssättet är att socialtjänsten får kontakt tidigare med föräldrar till ungdomar/barn med ett riskbeteende.

Under året har förvaltningen utökats med ytterligare socialsekreterare med ambitionen att intensivera det förebyggande arbetet mot barn och unga. Det har skett genom en ökad närvaro vid exempelvis skjutningar eller högtider, samverkan med butiker för att arbeta mot snatterier samt implementerar en utbildningsinsats för föräldrar som inte kräver ett biståndsbeslut. Förvaltningen har även arbetat mer uppsökande med prostitution och människohandel tillsammans med polisen. Resultatet är att förvaltningen når fler personer i behov av stöd och hjälp som kan lotsas vidare till rätt mottagning.

Förstärkt familjecentral

Vi har utökat familjecentralen förebyggande arbete på barn och ungas trygghet. En utökning med två föräldrastödjare då efterfrågan på sådant stöd har ökat. De två tjänsterna har inriktning mot tonårsföräldrar och föräldrastödjarna har under hösten 2022 genomfört två Komet-grupper tonår (föräldrastödjande gruppverksamhet). Komet är en forskningsbaserad metod som syftar till att lära ut verktyg som leder till mindre bråk och konflikter hemma. Effekten av föräldrastöd och föräldrastödsprogram är att föräldrarna återkopplat att man fått goda resultat i familjen när man använt sig av de metoder man lärt sig. Detta gäller både Komet och i enskilda stödsamtal.

Utökning av familjecentralen

Nämnden har ökat ambitionen för att nå fler utrikesfödda föräldrar och familjer med information om tidigare och förebyggande insatser, genom en utökning av anställda på

familjecentralen. Detta genom olika aktiviteter likt språkcafé och SFI, vilket skapar incitament för målgruppen att dyka upp. Resultatet är att fler utrikesfödda föräldrar har besökt familjecentral, öppen förskola och därmed ges möjlighet till ökat stöd i föräldrarollen.

Hembesöksprogrammet

Under 2021 startades ett hembesöksprogram i samverkan mellan regionens BVC-sjuksköterskor och föräldrarådgivare inom socialtjänstens förebyggande arbete mot invånare i Jordbro och Brandbergen. Detta med syfte att kunna erbjuda förebyggande stöd till så många föräldrar som möjligt och att även nå dem som inte på egen hand skulle söka råd och stöd.

Hembesöksprogrammet har 107 familjer inskrivna i insatsen och upplevelsen är att båda föräldrarna stärks i föräldraskapet samt ges en väg in till öppna förskolan. Utvärdering av föräldrarnas upplevelse av hembesöksprogrammet kommer ske som tidigast februari 2023 då de första familjerna som deltagit har genomgått hela hembesöksprogrammet, vilket innebär sex hembesök.

Boendeformer

Kommunal omsorg ska erbjudas när behovet uppstår och insatser ska utformas utifrån invånarens egna förutsättningar. Vid socialnämndens sammanträde i maj 2022-05-24 § 63 redovisade förvaltningen den hemlöshetskartläggning som genomfördes i november 2021. Kommunens kartläggning av hemlöshet visade att hemlöshet bland personer över 65 år nästan halverats sedan föregående mätning och att hemlösheten totalt har minskat med knappt fem procent. Förbättringen totalt beror främst på kortare insattider för den enskilde på institutionsboende eller HVB-boende där personer väntar på en lägenhet efter genomförd placering och fler möjligheter till träningslägenheter eller Bostad först. Vid uppföljning vid slutet av 2022 med Bostad först så hade sex personer tillgång till en bostad via metoden och tre personer hade fått ett eget bostadskontrakt. Utöver det har en person valt att avsluta insatsen då denne inte bedömdes ha förmågor att klara av ett eget boende.

Haninge kommun har planerat för boenden med särskild service enligt LSS i Tungalsta (Lillgården) och i Jordbro som skulle vara färdiga under 2023. Tidplanen tyder på en försening till 2024. Det kommer påverka möjligheterna att kunna verkställa myndighetsbeslut inom lagstiftad tidsram. Det innebär en risk för att den enskilde inte kan placeras enligt önskemål i hemkommunen och kan leda till kostsamma externa lösningar för förvaltningen.

Upphandling av matkasse

Förvaltningen gavs i plattformsuppdrag D26 i uppdrag att upphandla en matkasse som serviceinsats. Servicetjänsten matkasse kan förenkla vardagen och självständigheten för personer som har insatsen hemtjänst, personlig assistans eller bor i socialnämndens bostäder bostad med särskild service SoL och LSS samt öka deras måltidsupplevelse. Måltiden färdigställs av den enskildes själv eller tillsammans med hemtjänstpersonal, personlig assistent eller stödassistenten på LSS-eller socialpsykiatriboendet.

Ärendet beslutades att avslutas som plattformsuppdrag vid årsredovisningen (2022-02-15 § 6) med motiveringen att avgränsningar för målgrupper var genomförda och hur insatsen skulle organiseras var färdig. Förvaltningen har efter dialog med Upphandling Södertörn utformat en upphandling i enlighet med auktorisationssystem. Ett auktorisationssystem är ett alternativ till offentlig upphandling. Förvaltningen har tagit fram underlag och annonsering pågår, utan att något företag valt att ansluta till insatsen. Förvaltningens bedömning är att efterfrågan bland företag att ansluta sig till upphandlingen är låg.

Nära vård

Inom arbetet med *nära vård*, det övergripande målet för den omställning som sker inom hälso- och sjukvården, har samverkan intensifierats ytterligare med Region Stockholm, privata aktörer och internt inom förvaltningen. Internt genom gemensamma utbildningsdagar där olika avdelningar och professioner deltagit, samt framtagande av ett gemensamt arbetssätt för att bättre arbeta med personer med samsjuklighet.

Region Stockholm har tillsammans med länets kommuner tagit fram ett förslag till en ny överenskommelse om utskrivningsprocessen enligt lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Överenskommelsen tydliggör roller för alla aktörer vilken information som krävs för en trygg utskrivningsprocess för den enskilde och förvaltningen har tagit fram nya arbetsrutiner som ska förbättra processen. Under året har förvaltningen tilldelats noll viten vid utskrivning.

Regionen öppnar genom ett tilläggsuppdrag en mottagning på Handens vårdcentral med specialiserad husläkarverksamhet för vuxna personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar som har svårt att få sina behov tillgodosedda inom ordinarie primärvård. Den specialiserade husläkarverksamheten ska erbjuda kontinuitet och samordning av patienternas vård. Uppdraget innefattar även läkarinsatser i LSS-boenden och förvaltningen bidrar med kompetens i uppstartsprocessen och att följa upp resultaten. Detta beräknas ge målgruppen en betydligt tryggare hjälp.

Under året har förvaltningen förstärkt samverkan med region Stockholm gällande unga med psykisk ohälsa. Samarbetet ska möjliggöra att fler barn ges rätt vård och parallellt med detta utvecklas ett särskilt stöd inom öppenvården som ska vara ett intensivt hemmabaserat familjestöd. Detta för att kunna få ytterligare effekt i arbetet mot psykisk ohälsa bland ungdomar. Den sammanhållna insatsen mellan socialtjänst och region Stockholm har precis påbörjats och vid årets slut har det initierats i några enskilda fall.

Utbildning

Förvaltningens arbete med individens behov i centrum (IBIC) har fortsatt med utbildningar för medarbetare. Förvaltningen har genomfört flera aktiviteter så som utbildning av fler processledare, utbildat första linjens chefer hos utförare och också hållit utbildningar och metodmöten för medarbetare. IBIC syftar till att förbättra planeringen och uppföljningen av genomförandet tillsammans med individen. Det bidrar till ett mer individanpassat arbetssätt genom tydligt beskrivna behov och mål som individen haft full delaktighet i att ta fram.

Förvaltningen har tagit fram nytt material på kommunens hemsida med en lättbegriplig informationsvideo om arbetssättet samt en tillgänglighetsanpassad broschyr. Under året har även förvaltningen lanserat en e-utbildning som 265 medarbetare slutfört, samt tagit fram en kortlek om IBIC som kan användas för att förstärka arbetsplatslärandet om metoden. Ett utvecklingsarbete har påbörjats för att ta fram ett digitalt metodstöd som kan användas med hjälp av smarttelefon. En utvärdering av resultat har skett genom en granskning av handläggning av utredningar, som kan finnas under kapitel internkontroll. På sikt bidrar IBIC till en kunskapsbaserad socialtjänst genom bättre kunskap om målgruppens behov och bättre matchade insatser för den enskilde.

Mötesplats psykisk ohälsa +65

I nämndens strategi och budget 2022–2023 gavs ett uppdrag att inrätta en särskild mötesplats för personer över 65 år med psykisk funktionsnedsättning, nedan kallad funktionsvariationer. Socialnämnden och äldrenämnden beslutade enligt förvaltningens bedömning att behovet av en mötesplats för äldre personer med psykiska funktionsvariationer kan tillgodoses inom äldrenämndens befintliga träffpunkter samt genom utvecklingsinsatser av medarbetare.

Våld i nära relation

Kommunfullmäktige gav 2021-06-14 § 135 socialnämnden, grund- och förskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att bland elever i högstadiet och gymnasiet göra en kartläggning av det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge. I uppdraget ingick också att göra en kartläggning av hur pandemin har påverkat våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck samt ge förslag på åtgärder utifrån kartläggningens resultat. En kartläggning genomfördes i form av en digital enkätundersökning i skolorna. Enkäten delades ut till elever i årskurs nio samt andra året på gymnasiet.

Förvaltningen har även utbildat chefer och medarbetare ytterligare inom våld i nära relation. Detta för att kunna identifiera våld inom relation bland kommunens invånare än bättre.

Motverka fusk och oegentligheter

Motverka fusk är en prioriterad fråga för nämnden och under 2021 anställde förvaltningen på specifika handläggare för att motverka och upptäcka fusk. Nämnden har även reviderat rutiner för att effektivare och mer systematiskt kontrollera att brukarna får de insatser som beställts och att rätt ersättning utbetalas till utföraren. Nämnden har genomfört åtta olika besök till hemtjänstutförare, varav fyra av dessa fått lämna in åtgärdsplaner och ett företag utdömts vite och fått återbetala en miljon kronor. Samtliga hemtjänstutförare ska nu redovisa enligt samma mall om hur de arbetar för att säkra och motverka fusk och oegentligheter i egen verksamhet.

Under sista delåret genomfördes internkontroll för att kontrollera att rutiner finns för att förebygga felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd, att direktupphandlingar sker enligt gällande riktlinjer och att korrekt tids- och insatsregistrering sker inom hemtjänsten. Resultatet går att ta del av under internkontrollen.

Förvaltningen bedömer därför att målet blir delvis uppfyllt under året.

Mål 4. Haninge ska erbjuda en innovativ skola med höga förväntningar som skapar konkurrensfördelar i livet

Det är viktigt att fler elever blir behöriga till gymnasiet och därefter klarar en gymnasieexamen. Risken för att hamna i utanförskap och psykisk ohälsa minskar i en likvärdig och tillgänglig skola. Svenska för invandrare (SFI) är en viktig aspekt av integration och för att komma in på arbetsmarknaden.

Bedömning

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
SN Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)		40.0%	**		45 %
SN 20-åringar som har avslutat treårigt gymnasium. Placerade under hela årskurs 9. andel (%)		37,33%	48 %	*	
KF Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera	47.0%	46.0%	47.0%	*	50.0%

**Utfall saknas eller är inte rapporterat ännu*

Bedömning

Samhällsorientering och bosättning av nyanlända ingår i kärnverksamheten för utbildningsförvaltningen och social- och äldreförvaltningen. Stöd till arbete för nyanlända ingår i arbetsförmedlingens uppdrag.

Bland de invånare som varit under statens ansvar i enlighet med etableringsuppdraget, har 47 procent under 2021 gått vidare till studier eller arbete efter att programmet avslutats. Detta är ur ett nationellt perspektiv goda resultat eftersom riksnittet är 30 procent och under mandatperioden har Haninge kommuns medborgares resultat förbättrats från 42 procent till 47 procent. Haninge kommun har tillsammans med andra myndigheter under året utvecklat ett mer systematiskt introduktionspaket för nyanlända, vilket förbättrar möjligheterna att kunna få ett arbete i framtiden.

När det gäller skolresultat bland ungdomar som var placerade under årskurs nio, är resultatet relativt jämnt tidigare års resultat. Fem ungdomar avslutade gymnasiet juni 2022. Fyra av ungdomarna var placerade hela årskurs 9 och en nästan hela årskurs 9. I uppföljningsenkäten där barnen skattar upplevelsen av sin situation finns frågan ”Hur går det i skolan” med en svarsskala på 1–10 där 10 är ”Jättebra, jag trivs och tycker att jag kan” är medelsvaret 8.44 och ingen svarar under 5 på skalan. Förvaltningen bedömer att det är flera barn som har svårigheter i skolan och de har olika former av anpassningar i skolan, några har exempelvis resursskola. Förbättrad samverkan med skolförvaltningarna behövs för att skapa rätt förutsättningar att tillgodogöra sig sin skolgång.

Förvaltningen bedömer att nämnden når kommunens beslutade målsättning under 2022.

Uppföljning av politiska uppdrag

Kommunfullmäktige kan tilldela kommunstyrelsen, nämnder och bolag ansvar för uppdrag som ska genomföras, följas upp och återrapporteras till kommunfullmäktige. Uppdrag ska återrapporteras i årsredovisningen om inget annat beslutats.

Nämnd och styrelse kan också tilldela förvaltningen uppdrag som ska rapporteras i årsredovisningen.

Varje uppdrag redovisas med kommentarer och status (Inte påbörjad, Påbörjad, Färdig, Väntar, Avvikelse (försenad, stoppad) eller Dialog behövs). Ett uppdrag med status Avvikelse handlar om försening, resursbrist eller att uppdraget stoppats av någon anledning. För dessa uppdrag ska avvikelsen förklaras och åtgärdas. Status ”behövs dialog” används om uppdraget behöver förankras och diskuteras med uppdragsgivaren.

Av nedanstående rapportering ska fortsatt hantering framgå för de uppdrag som inte avslutas 2022.

Titel	Status
Politiska uppdrag	✓
2022 KS 3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att intensifiera arbetet med övergång från försörjningsstöd till arbete (KS, SN och NAN)	✓
Beskrivning: Kommunstyrelsen uppdras att tillsammans med näringslivs och arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden intensifiera arbetet med övergång från försörjningsstöd till arbete.	
Senaste kommentar (2022-08-31): Socialnämnden ska tillsammans med näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden och kommunstyrelsen intensifiera arbetet med övergång från försörjningsstöd till arbete. Detta genomförs med stöd av arbetsmarknadsstrategin, vilken innehåller flera olika aktiviteter för förvaltningarna. Socialnämnden rapporterar en systematisk uppföljning till näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden, med fokus på feriejobb och ungdomsjobb. Ungdomsjobb är en kortare insats för unga vuxna som varken arbetar eller studerar. Under 2022 har sammantaget 19 unga vuxna (18–29 år) erbjudits ungdomsjobb som ungdomshandledare. Dessa har rekryterats via ekonomiskt bistånd som ett led i att motverka en längre period utan arbete för den enskilde. Målet var 35 ungdomar, vilket kommer vara svårt att uppnå under 2022. Detta beror arbetsplatser inte tar emot personer som har noterade domar eller strafförelägganden i belastningsregistret. Detta faktum minskar antalet möjliga ungdomar som kan vara lämpliga för ett ungdomsjobb. Inför 2022 års val till riksdag, region och kommun genomförs ett demokratiprojekt som involverar totalt 50 ungdomar. Inom projektet utförs ett antal insatser för att öka kunskapen om och viljan att rösta. Bland annat har kommunens demokratiambassadörer genomfört både digitala insatser och på plats i närsamhället informerat om hur valet går till.	

Förvaltningen har under 2022 fortsatt arbeta med lokala jobbspår för personer som är nyanlända till Sverige. Jobbspåren består vanligen av arbetsmarknadsutbildningar, SFI och praktik och handlar oftast om att förbereda deltagarna för yrken som inte kräver eftergymnasiala studier. Bland de som under året har avslutat sina insatser har cirka 60 procent gått vidare till subventionerade arbetsformer likt extratjänster och cirka 20 procent har osubventionerade arbeten på den ordinarie arbetsmarknaden.

Haninge kommun tilldelades under 2021 medel från Europeiska Socialfonden (ESF) att genomföra projektet Arbetsmarknadscenter som fortgår under hela 2022. Projektet ska ta fram en långsiktig modell för hur fler personer med ekonomiskt bistånd ska komma närmare arbetsmarknaden och komma ut i egen försörjning genom arbete och studier. I projektet ingår även Centrum Vux (utbildningsförvaltningen) och Arbetsförmedlingen. Av de 441 deltagare som skrivits in i projektet från projektstart till och med den 30 april 2022 är det 207 deltagare som avslutats. Av dessa har 88 personer avslutat projektet genom att gå in på arbetsmarknaden och 14 deltagare har börjat vidare studier. Resterande deltagare har gått vidare till andra myndigheter eller till andra socialtjänstinsatser.

Nämnden avslutade uppdraget i september 2022.

2019 SN 1: Digitaliseringsarbete t ex genom robotisering

Senaste kommentar (2022-04-30):

Det nya verksamhetssystemet, Lifecare, erbjuder e-tjänster och automatisering som tilläggstjänster. Projekt för införande av e-tjänst och automatisk beräkning inom ekonomiskt bistånd påbörjades i september 2021 och i december fanns en teknisk lösning på plats. Under våren har arbete pågått med att sammanfoga den tekniska lösningen och verksamhetens arbetssätt i en hel process. Den 1 mars driftsattes den utvecklade processen och att det går att ansöka om ekonomiskt bistånd via e-tjänst. Vid uppföljning i november användes e-tjänsten vid 50 procent av ansökningarna.

Nämnden avslutade uppdraget i maj 2022.

Ekonomisk resultat 2022

Driftredovisning

Socialnämndens budgetram var 1 071,9 miljarder kronor (mnkr) för 2022 och utfallet var en nettokostnad på 1054,4 miljoner kronor (mnkr). Utfallets andel av årsbudget är 98,4 procent och överskottet på 17,6 mnkr, vilket motsvarar en avvikelse på 1,6 procent.

Den positiva utvecklingen av ekonomiskt bistånd har fortsatt och bidrog till ett överskott jämfört med budget. Överskottet inom individ- och familjeomsorgen beror främst på högre intäkter från statsbidrag än tidigare budgeterat. Kostnaderna för externa placeringar inom barn och unga har ökat jämfört med föregående år. Det finns ett underskott inom personlig assistans som beror på att lönekostnaderna varit högre än ersättningen från Försäkringskassan. Närvaron på daglig verksamhet har också varit lägre än innan pandemin och det sker ett arbete med att anpassa kostnaderna. Detta ger ett mindre underskott för den kommunala utföraren.

Budgetansvar	Perioden, netto			Föregående år
	Utfall / Resultat	Budget	Avvikelse	Utfall helår
	202201-202212			2021
Förvaltningsgemensam verksamhet	49 316	55 065	5 749	42 895
Socialnämnd	2 479	2 800	321	2 056
Avdelning Arbete och försörjning	150 763	162 470	11 707	150 523
Avdelning Individ- och familjeomsorg (IFO)	320 363	326 420	6 057	310 739
Bistandsavdelningen	516 541	516 490	-51	500 150
Avdelning Stöd och insatser	8 888	2 700	-6 188	6 927
Avdelning Särskilda boenden och HS	6 034	6 000	-34	5 122
Totalt	1 054 384	1 071 945	17 561	1 013 290

Tabellen redovisas i tusentals kronor, tkr.

Prognossäkerhet

Nettokostnader			Prognos, avvikelse mnkr		Differens prognos mot utfall		Avvikelse %		
Utfall	Budget	Avvikelse	T1	T2	T1	T2	% T1	% T2	Budget
-1 054,4	-1 071,9	17,6	0,0	6,0	17,6	11,6	1,2%	0,8%	1,2%

Tabellen redovisas i miljoner kronor, mnkr.

Nämndens resultat har förbättrats under året. Vid tertialrapport ett 2022 fanns ett bokfört överskott på 6,4 mnkr jämfört med budget och kostnaderna befarades öka under året. Detta har dock inte skett, utan under året har prognosen förbättrats. Riskerna inom nämnden handlar

främst om placeringskostnader inom individ- och familjeomsorgen, fler personer i behov av stöd inom funktionsnedsättning och utbetalningar av försörjningsstöd. Dessa kostnader kan vara svåra att prognosticera.

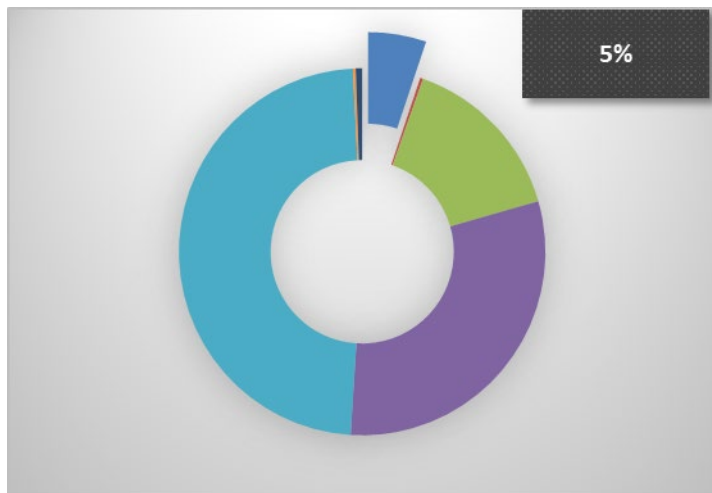
Resultatöverföring driftmedel

Av nämndens överskott på 17,6 mnkr gäller 0,9 mnkr en kartläggning av våld i nära relation och hedersrelaterat våld och som återbetalas. Resterande del av överskottet på 16,7 mnkr behövs 2023 och 2024 för att täcka kostnadsökningar inom personlig assistans. Dessa beror på att från januari 2023 gäller en lagändring som ger stärkt rätt till personlig assistans. Detta kommer medföra att fler personer får rätt till assistansersättning jämfört med tidigare tolkning av lagstiftningen. För Haninge kommun beräknas det innebära en årlig kostnad på ca 40,0 mnkr. Ökad budgetram för 2024 kommer att begäras för att hantera denna förändring.

Avdelningsredovisning

Förvaltningsgemensam verksamhet (Avdelning Verksamhetsstöd och utveckling samt förvaltningsdirektör)

Avdelningens uppdrag är att ge stöd och service till avdelningar, förvaltningsledningen och de förtroendevalda i socialnämnden. Här ingår förvaltningsgemensamma tjänster, till exempel interna avtal med kommunstyrelseförvaltningen, verksamhetssystem och systemförvaltning.

Avdelningens andel av nämndens totala budget

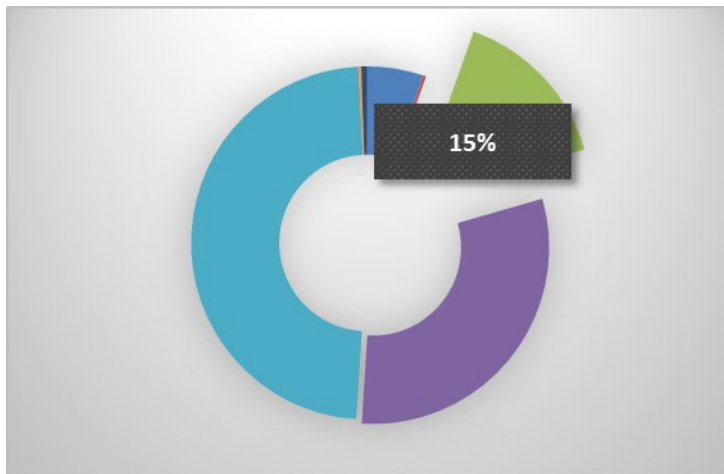
Överskottet för perioden är 5,7 mnkr. Överskottet beror främst på lägre kostnader än budgeterat för vissa köpta tjänster samt intäkter från statsbidrag. Kommunfullmäktige har beviljat nämnden 1,5 mnkr för kartläggning av våld i nära relation och hedersrelaterat våld. 0,9 mnkr har ej förbrukats och ska återbetalas.

Nämndens kostnader samt föreningsbidrag

Här finns nämndens kostnader för arvoden och möten samt föreningsbidrag. Nämnden har ett överskott på 0,3 mnkr jämfört med budget.

Avdelning Arbete och försörjning

Avdelningen innefattar ekonomiskt bistånd inklusive boende på grund av hemlöshet. Som stöd för att motverka och förhindra långvarigt bistånd finns inom avdelningen kommunala insatser för arbetsmarknadsåtgärder och insatser för att förebygga hemlöshet.

Avdelningens andel av nämndens totala budget

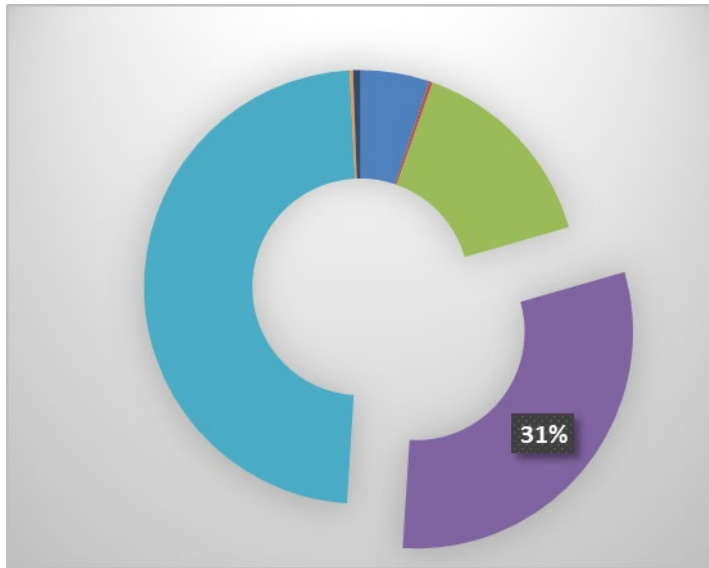
Avdelningen har ett överskott på 11,7 mnkr jämfört med budget. Den positiva utvecklingen av försörjningsstödet med färre bidragshushåll och lägre medelbistånd har hållit i sig. Avdelningens sammanlagda nettokostnad har varit i princip oförändrad jämfört med föregående år.

Budgetansvar	Perioden, netto			
	Utfall / Resultat	Budget	Avvikelse	Utfall helår
	202201-202212			2021
Ekonomiskt bistånd och hemlöshet	134 758	146 816	12 058	133 865
Arbetsmarknadsåtgärder	13 147	13 008	-140	14 002
Avdelningsledning	2 812	2 646	-166	2 657
Totalt	150 717	162 470	11 753	150 523

Tabellen redovisas i tusentals kronor, tkr.

Avdelning Individ- och familjeomsorg

Avdelningen omfattas av myndighetsutövning för barn, unga samt vuxna med beroendeproblematik. Avdelningen ansvarar även för familjerätt och öppenvårdsinsatser i form av intern öppenvård, serviceinsatser och olika former av boenden. Avdelningen ansvarar även för verksamheten med ensamkommande barn, som till största del finansieras med statsbidrag.

Avdelningens andel av nämndens totala budget

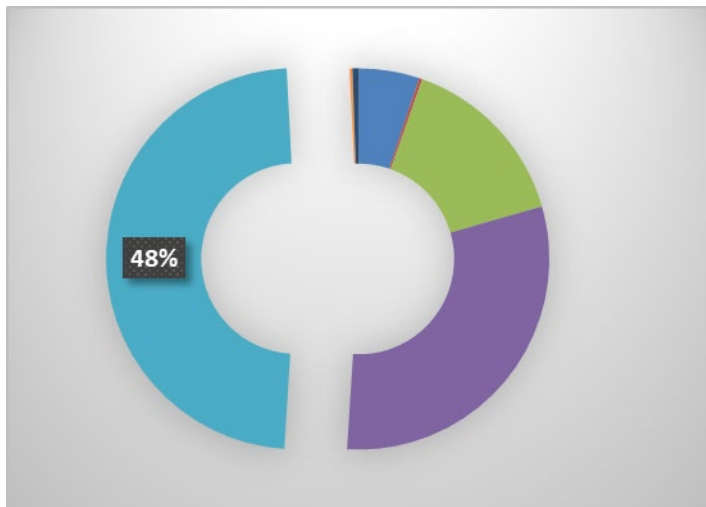
Avdelningen har ett överskott på 6,1 mnkr jämfört med budget. Nettokostnaderna har ökat med 9,6 mnkr jämfört med förra året. Arbetet med att minska kostnaderna för placeringar fortsätter. Verksamheten har delvis kunnat finansieras med statsbidrag och trygghetsmedel. Om dessa inte skulle finnas kvar kommande år kommer kostnaderna att öka.

Budgetansvar	Perioden, netto			
	Utfall / Resultat	Budget	Avvikelse	Utfall helår
	202201-202212			2021
Vuxen	65 267	64 000	-1 267	64 893
Barnenhet	38 499	35 600	-2 898	33 654
Ensamkommande barn	2 591	2 720	129	1 482
Mottagning och förebyggande barn och unga	16 379	19 650	3 271	17 801
Placering och rekrytering	69 274	70 235	961	68 080
Familjerätt och serviceinsatser	14 390	14 981	592	14 623
Ungdomsenhet	78 695	80 683	1 988	78 609
Öppenvård	13 377	14 221	843	9 707
Boende	16 425	18 480	2 055	18 025
Avdelningsledning	5 467	5 850	383	3 866
Totalt	320 363	326 420	6 057	310 741

Tabellen redovisas i tusentals kronor, tkr.

Biståndsavdelningen

Avdelningen handlägger och beslutar om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och kompletterande insatser enligt socialtjänstlagen (SoL). Detta omfattar utredning och uppföljning av beslutade insatser.

Avdelningens andel av nämndens totala budget

Avdelningen har ett underskott på 0,1 mnkr jämfört med budget. Nettokostnaderna har ökat med 16,4 mnkr jämfört med samma period förra året beroende på ökade volymer.

Budgetansvar	Perioden, netto			
	Utfall / Resultat	Budget	Avvikelse	Utfall helår
	202201-202212			2021
Insatser enl. SoL för personer med psykisk funktionsnedsättning (inkl. Mötesplats 25)	60 235	62 936	2 701	61 268
Insatser enl. SoL för vuxna	62 056	66 486	4 430	63 166
Insatser enl. LSS	368 022	360 444	-7 578	351 080
Avdelningsledning och övrig verksamhet	26 204	26 624	420	24 646
Totalt	516 541	516 490	-51	500 150

Tabellen redovisas i tusentals kronor, tkr.

Avdelning Stöd och insatser

Avdelningen utför insatserna kontaktperson, avlösare, ledsagning, kontaktfamilj, personlig assistans, daglig verksamhet och sysselsättning samt anhörigstöd. Avdelningen utför dessa insatser utifrån både LSS och SoL. Avdelningen utför även de socialpsykiatriska insatserna, bostad med särskild service, stödboende samt boendestöd. Avdelningen finansieras med ersättningar dels från Försäkringskassan och interna ersättningar.

Avdelningen har ett underskott på 6,2 mnkr jämfört med budget. Detta beror på att lönekostnaderna varit högre än ersättningen från Försäkringskassan inom personlig assistans. Närvaron på daglig verksamhet har också varit lägre än innan pandemin och det sker ett arbete med att anpassa kostnaderna. Detta ger ett mindre underskott för den kommunala utföraren.

Budgetansvar	Perioden, netto			Utfall helår
	Utfall / Resultat	Budget	Avvikelse	
	202201-202212			2021
Boende SoL	445	-74	-519	-589
Boendestöd SoL	-50	-57	-7	-46
Avlösning, ledsagning och kontaktperson	239	-9	-248	19
Daglig verksamhet	2 539	-369	-2 908	3 424
Personlig Assistans	3 306	289	-3 017	1 440
Bemanningscenter (poolen)	1 907	2 419	512	2 187
Avdelningchef Stöd och insatser	503	501	-2	491
Totalt	8 889	2 700	-6 189	6 926

Tabellen redovisas i tusentals kronor, tkr.

Avdelning Särskilda boenden och hälso- och sjukvård

Avdelningen har flera särskilda boenden samt korttidsboende enligt LSS och ansvarar även för hälso- och sjukvård. Utförandet utgår från beställningar och beslut fattade av myndighet och avdelningen finansieras med interna intäkter för utförd verksamhet. Avdelningen har ett nollresultat jämfört med budget.

Budgetansvar	Perioden, netto			Utfall helår
	Utfall / Resultat	Budget	Avvikelse	
	202201-202212			2021
Teamet för stöd och hälsa	6 036	6 000	-36	5 840
Korttidsboende	0	0	0	0
Boende LSS	-2	0	2	-719
Totalt	6 034	6 000	-34	5 122

Tabellen redovisas i tusentals kronor, tkr.

Investeringsredovisning

Socialnämndens investeringsbudget var 7,0 mnkr 2022 efter beslut av fullmäktiges Mål och budget (2021-06-14 § 177).

Efter beslut om överföring med 8,0 mnkr från 2021 är total investeringsbudget för året 15,0 mnkr. Ackumulerat utfall totalt för perioden är 5,9 mnkr och utfallet motsvarar 39,2 procent av total årsbudget.

Av investeringsmedlen har 2,8 mnkr av investeringsutrymmet utnyttjats för ventilation daglig verksamhet Kulfångstgården, lokalanpassning av daglig verksamhet Haga 4/Vendelsö samt inbrottslarm på Glimmervägens bostad med särskild service som går via Tornberget och hyran. Dessa bokförs därmed inte i ekonomisystemet och överskottet gällande investeringar är därmed 6,3 mnkr.

Överskottet beror på att några investeringar fördröjts till senare än 2022 och att behovet generellt varit lägre än budget. Prognosen vid tertialrapport ett 2022 var 15,0 mnkr skulle utnyttjas och vid tertialrapport två att 8,3 mnkr skulle utnyttjas.

Socialnämnden	Årets investeringar		
	Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda investeringar			
23100 - Kulfångsgården DV utemöbler	132,5	147,0	-14,5
23556 - Kontormöbler,besöksrumsmöbler-Kansliet	215,0	41,6	173,4
23637 - Upprustning kök - Bokstigen 1	1 215,0	1 221,3	-6,3
23638 - Upprustning lägh 81321 - Jungfrun 1	44,0	26,5	17,5
23641 - Hushållsmaskiner - Kyrkbacken	75,4	72,2	3,2
23643 - Utbyte kök - Tuvvägens övergångsboende	295,0	281,6	13,4
23652 - Brandtrappa - DV Vädersjövägen	258,0	255,6	2,4
23655 - Inventarier- Ekonomiskt bistånd egenförsörjning	208,2	208,2	0,0
23657 - Målning Jungfrun 2 lgh 1206/81232	33,3	33,3	0,0
23665 - Staket- Äppelgården 1	37,8	37,8	0,0
23671 - Upprustning kök - Bersån	894,0	575,4	318,6
23673 - AV-utrustning - Stationsvägen	42,0	41,1	0,9
23676 - Bidette3- Tema & Trivsel	36,4	36,4	0,0
23677 - Målning Jungfrun 2 lgh 81-2-63	29,9	29,9	0,0
23678 - Speciabyggt säng till Korttids	35,3	35,3	0,0
23679 - Grilplats- Glimmervägen	158,0	158,0	0,0
23680 - Internt mobilnät till Lida 16A och 16B	117,7	117,7	0,0
23681 - Badrumsrenovering Jungfrun 1, 3st	540,0	441,1	98,9
23682 - Mattbyte- Ålstavägen	29,9	29,1	0,8
23684 - Jungfrun 1- Badrumsskåp 3 lgh	29,2	29,2	0,0
23685 - Bidette spoltoalett till Bokstigen 1	36,8	36,8	0,0
23686 - AV utrustning Tema trivsel	39,0	43,9	-4,9
23687 - Bidette spoltoalett KÅ Lidavägen16B	35,1	35,1	0,0
23689 - Bidette spoltoalett JJ Lida 16	34,3	34,3	0,0
23690 - Bidette spoltoalett till brukare TH, Lidavägen 16	35,1	35,1	0,0
23691 - Köksrenovering Hertahuset	30,7	30,7	0,0
23692 - Ombyggnation av kontor till mötesrum SÄF Ledning. 3D33-34	36,7	36,7	0,0
23693 - Renovering av uteplatser och entreer för tillgänglighet Läriljung	71,9	64,2	7,7
23694 - Renovering av ytskikt samt kök på Talhöjden. Team stöd och hälsa	430,0	336,6	93,4
23695 - Målning av gemensamma utrymmen på Jungfrun 1	62,3	62,0	0,3
23696 - Möbler till Team stöd och hälsa Tallhöjden	84,6	94,4	-9,8
23698 - Internt mobilnät Vädersjö	58,6	58,6	0,0
23699 - Tuvvägen 21 JH renovering av kök	146,2	152,8	-6,6
23700 - Ventilationsåtgärder Mårtensbergs gruppbostad	35,8	35,8	0,0
24525 - Upphandlande och införande av verksamhetssystem, SN och ÄN	1 000,0	1 011,3	-11,3
Övriga ej fördelade investeringar	3 936,3	0,0	3 936,3
Summa SN	10 500,0	5 886,6	4 613,4
Pågående projekt	Budget	Utfall	Avvikelse
Åby 1 och 3 förtätning	2 500,0	0,0	2 500,0
Haga 4 DV anpassning av lokal	2 000,0	0,0	2 000,0
Summa SN	4 500,0	0,0	4 500,0

Tabellen redovisas i tusentals kronor, tkr.

Under året har ett nytt verksamhetssystem för social- och äldreförvaltningen driftsatts. På Åby ett och tre (gruppboenden enligt LSS) har gemensamsutrymme och personalutrymme omvandlas till ytterligare en lägenhet. På daglig verksamhet Haga har lokalen

målgruppsanpassats från skollokal med utifrån målgruppens behov av fysiska tillgänglighetslösningar.

Resultatöverföring investeringsmedel

Av nämndens överskott på 6,3 mnkr gällande investeringsbudget behöver 4,5 mnkr föras över till 2023 för beslutade, men ej färdigställda investeringar.

Investeringsredovisning, utförs av Tornberget åt nämnden

Investeringsobjekt	Nämnd	Prognos (mkr)	Budget (mkr)	Uppföljning/kommentar
Lillgårdens gruppboende	SN	55,0	45,0	Produktion påbörjad. Stomarbeten pågår. Beräknas klart Q1 2024.
Åby Gruppboende	SN	2,6	2,1	Nytt konferenshus ca 35 kvm. Renovering två lägenheter, två förråd görs om till WC och två nya gemensamhetskök. Förväntas klart Q4 2023

Uppföljning av intern kontroll

Genom intern kontroll kontrolleras att verksamheterna fungerar på ett bra sätt, är kostnadseffektiva, att saker görs på rätt sätt och att inga oegentligheter förekommer. Målet med intern kontroll är att säkerställa:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet,
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten,
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer.

En god intern kontroll kännetecknas också av att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs.

En övergripande riskanalys ligger till grund för vilka kommundemensamma kontrollmoment och kontroller som ska ingå i internkontrollplanerna. Utöver detta har riskanalyser gjorts för varje nämnds/bolags ansvarsområde och egna kontroller har tillförts i nämndens internkontrollplan.

Nedan kommer en sammanfattning av de kontroller från nämndens interna kontrollplan som gjorts under året samt övriga åtgärder för en förbättrad intern kontroll i verksamheterna. En fullständig rapport av internkontroll 2022 presenteras i ett eget ärende under 2023.

INTERNKONTROLLPLAN 2022 SOCIALNÄMNDEN			
Risk	Kontrollmoment	Resultat	Åtgärd
Målkategori: Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet			
Utbetalning av försörjningsstöd	Att felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd förebyggs.	Verksamheten har välkända rutiner för att förebygga att den enskilde omedvetet lämnar	Utveckla det förebyggande arbetet med kontrollmoment som riskanalyser,

		oriktiga eller låter bli att lämna erforderliga uppgifter.	egenkontroll och avvikelshantering.
Uppföljning av externa placeringar	Att uppföljning av externa placeringar sker minst årligen.	24 av 26 uppföljningar genomfördes i tid.	Viktigt att förvaltningen fortsätter att genomföra uppföljningar årligen
Ramavtalstrohet	Att individuella placeringar sker enligt ramavtal och att avsteg från ramavtal endast görs enligt rutin.	Av tio kontrollerade fakturor noteras att kommunen vid tiden för placeringarna hade ramavtal med sex av leverantörerna. I fyra fall där kommunen inte har ramavtal med utföraren har avstegsrapport med giltiga skäl uppvisats.	Internkontrollen visar att i de fall avsteg gjorts från ramavtal, eller där rangordningslistan har frångåtts har giltiga skäl framförts. Dock bör noteras att en av avstegsrapporterna skapades först i samband med interkontrollen, vilket behöver genomföras i samband med avsteg från ramavtal. Krävs åtgärder för att tydliggöra att avsteg från ramavtal görs enligt rutin.
Målkategori: Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten			
Tids- och insatsregistrering inom hemtjänst	Att korrekt tids- och insatsregistrering sker inom hemtjänsten.	Vid internkontrollens mättillfälle förekom inga fall av exakt överensstämmelse med beställd och registrerad tid hos brukare av hemtjänst. Vad	Det är viktigt att förvaltningen fortsätter att noggrant kontrollera tidsregistreringen och kontinuerligt ser över behov att utveckla rutinerna för kontroll och tillvägagångssätt vid upptäckta felaktigheter.

		gäller icke godkända tidsöverskridanden var förekomsten låg.	
Målkategori: Efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer			
Direktupphandling	Att direktupphandling sker enligt gällande riktlinjer.	3 av 10 beslut gjordes i enlighet med riktlinjen	Bedömningen är att direktupphandlingsrutin en inte följs vid inköp. Bristen har i samtliga fall legat i att leverantörskontroll inte genomförts och att direktupphandling vare sig dokumenteras eller diarieförs. Därför behöver en utbildning i riktlinjerna att genomföras.
Registrering av personuppgifts behandling	Att de sätt som behandling av personuppgifter sker finns registrerade i kommunens förteckning för personuppgiftsbehandling.	Vid genomsökning av filer i de båda dokumentlagringsytorna på sökorden kund, underlag, kontaktuppgifter, boende, brukare, anhörig, personnummer, namn och lista, kunde inga personuppgifter hittas.	Ingen funnen felaktig hantering av personuppgifter inom förvaltningens stora lagringsutrymmen tyder på en följsamhet till lagstiftningen och en säker hantering av personuppgifter.
Utredning enligt IBIC	Att utredningar i individärenden sker enligt metoden Individens behov i centrum	40 ärenden som följts upp. Resultatet visar att förbättringar behöver	De brister som uppmärksammats är av olika art och visar att det finns ytterligare behov av stöd till implementering och

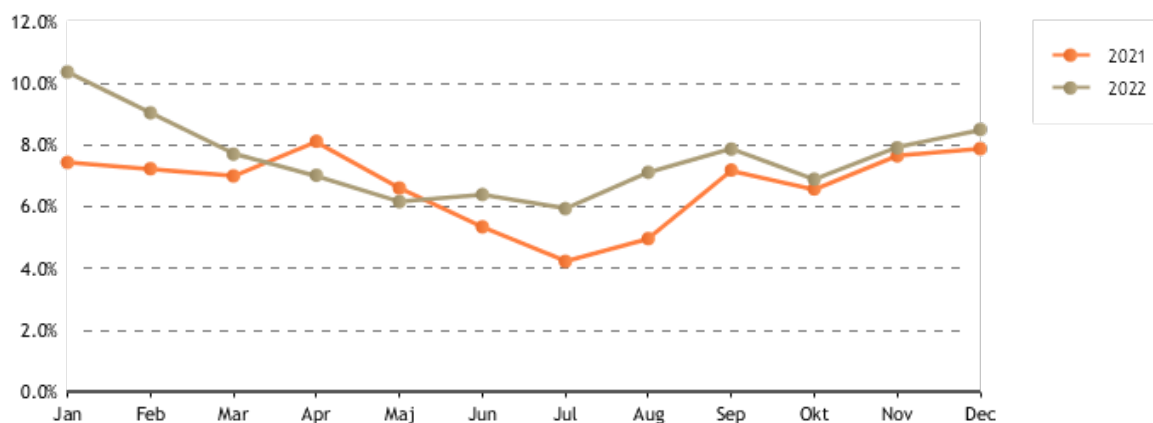
		genomföras på flera områden	arbetsplatslärande kring IBIC.
--	--	-----------------------------	--------------------------------

Målkategori: Koncerngemensam internkontroll			
Direktupphandling	Direktupphandlingar och inköp enligt ramavtal	3 av 10 upphandlingar gjordes i enlighet med riktlinjen	Bedömningen är att direktupphandlingsrutinen inte följs vid inköp. Bristen har i samtliga fall legat i att leverantörskontroll inte genomförts och att direktupphandlingen vare sig dokumenteras eller diarieförs.
Följsamhet till GDPR	Att de sätt som behandling av personuppgifter sker finns registrerade i kommunens förteckning för personuppgiftsbehandling.	Summeringen är att förvaltningen har goda rutiner för information, behörigheter samt ansvar och rollfördelning	Ingen föreslagen åtgärd.
Otillåten påverkan av beslutsfattande	Att utredningar i individärenden sker enligt metoden Individens behov i centrum	Efter genomförd kontroll i incidensrapporterin gssystemet har det framkommit att kontrollmetoden inte är träffsäker, att den inte möjliggör en bedömning inom det aktuella området på ett tillfredsställande sätt.	Risken för otillåten påverkan bedöms kvarstå inför 2023 och det ingår därmed även år 2023 som ett kommungemensamt kontrollområde i nämndernas internkontrollplaner.

Tillämpning av barnkonventionen	Enligt i barnkonventionen ska en prövning av barnets bästa göras inför varje åtgärd eller beslut som direkt eller indirekt rör barn.	Av de tre granskade ärendena saknas genomgående en prövning av barns bästa. I två ärenden har förvaltningen tagit ställning till om beslutet rör barn men utan att genomföra en prövning av barns bästa i beslutsunderlaget.	Resultatet av internkontrollen belyser vikten av kompetensutveckling och rutin kring prövningar av barn/barnets bästa så att de genomförs inför åtgärder och beslut som direkt eller indirekt rör barn. Exempelvis via beslutsstöd som förenklar prövning om konsekvenser för barns bästa.
---------------------------------	--	--	--

Personaluppföljning

Organisation till axel: Socialnämnden Avtal AB: AB

Organisation till axel: Socialnämnden Avtal AB: AB

		Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2021	%	7.4%	7.2%	7.0%	8.1%	6.6%	5.3%	4.2%	5.0%	7.2%	6.6%	7.6%	7.9%
2022	%	10.3%	9.0%	7.7%	7.0%	6.1%	6.4%	5.9%	7.1%	7.8%	6.9%	7.9%	8.5%

År: 2023 Organisation till axel: Socialnämnden Avtal AB: AB

	2021	2022
Total sjukfrånvaro % ack	6.7%	7.6%
Sjukfrånvaro % <60 dgr ack	50.4%	48.5%
Sjukfrånvaro % >=60 dgr ack	49.6%	51.5%
Total sjukfrv i %, kvinnor	7.2%	8.0%
Total sjukfrv i %, män	4.8%	5.9%
Total sjukfrv i % <29 år	4.6%	5.3%
Total sjukfrv i % 30-49	7.7%	7.8%
Total sjukfrv i % =>50 år	5.9%	7.7%

Total sjukfrånvaro

Den totala ackumulerade sjukfrånvaro 2022 uppgår till 7,6 procent vilket innebär en ökning om 0,9 procentenheter jämfört med föregående år. Den något högre frånvaronivån detta år gäller i princip genom hela året undantaget april och maj. Vid årets början var sjukfrånvaron som högst då den i januari uppgick till 10,3 procent. Föregående år översteg frånvaron vid ingen tidpunkt 8 procent. Frånvaro över 8 procent mättes både i början och slutet av 2022. Under sommaren gick frånvaron ner och uppgick som lägst till 5,9 procent under juli. Minskningen var inte lika

stor sommaren 2022 som 2021. Under större delen av året varierade frånvaron mellan ca 6 procent och ca 8 procent förutom vid årets första och sista månader.

Sjukfrånvaro uppdelat på kort och lång sikt

Frånvaron på kort och lång sikt är vid utgången av året i princip lika stor. Andelen korttidsfrånvaro utgjorde ackumulerat 48,8 procent av den totala frånvaron 2022 jämfört med 50,4 procent 2021. Andelen långtidsfrånvaro utgjorde därmed 51,2 procent 2022 och 49,6 procent 2021. Långtidsfrånvaron har legat på en jämn nivå mellan ca 3,6 procent till ca 3,85 procent hela året, något ökande. Korttidsfrånvaron uppgick till 6,78 % i januari och har stadigt varit sjunkande för att sedan plana ut på en nivå mellan cirka 3,6 procent och 3,7 procent efter sommaren, en nivå något lägre än långtidsfrånvaronivån.

Korttidsfrånvaron i slutet av 2021 och i synnerhet början av 2022 kan främst kopplas till covid-pandemin då frånvaro var hög till följd av smittspridningen i samhället och restriktioner. En något högre andel ackumulerad långtidsfrånvaro gäller inte generellt för förvaltningen utan härrör sig från några få enheter/avdelningar där vare sig totalen eller långtidsfrånvaron är utmärkande utan däremot att korttidsfrånvaron i procent ligger en bit under förvaltningssnittet. En rimlig förklaring till olika nivåer av korttidsfrånvaro är exempelvis omfattningen av distansarbete. Det finns inget säkerställt samband att skönja mellan exempelvis sjuktal och högre personalomsättning över tidsperioden

Sjukfrånvaro uppdelat på kön

Kvinnors frånvaro är 8 procent och de står alltså för en högre andel frånvaro än män som haft 5,9 procent sjukfrånvaro. Mönstret för ökad frånvaro är ungefär samma för kvinnor och män. Könsfördelningen bland anställda inom nämndens verksamhetsområde är sned med 19,6 procent män och 80,4 procent kvinnor.

Sjukfrånvaro uppdelat på åldersgrupper

Spridningen i sjukfrånvaron mellan de olika ålderskategorierna är 2,6 procentenheter. Frånvaron är högst bland de två äldre åldersgrupperna och lägst i kategorin under 29 år. Frånvaron har ökat i alla ålderskategorierna, den största förändring sedan föregående år är en ökning om 1,8 procentenheter i kategorin 50 år och äldre.

Åtgärder

Ett främjande arbetssätt för bättre arbetsmiljö och sänkt sjukfrånvaro har bedrivits som pilotprojekt med goda erfarenheter i några av förvaltningens verksamheter. Beslut har fattats i kommunen att införa arbetssättet med riktad arbetsplatsstöd och rehabiliteringssamordning i ordinarie verksamhet från och med december 2022. I symbios med detta finns stöd framtaget för att utveckla såväl ledarskap som medarbetarskap.

Kvalitetsstyrning

Haninge kommuns kvalitetspolicy fokuserar på ett kontinuerligt förbättringsarbete i verksamheterna. Arbetet utgår från följande fyra kvalitetskriterier som ska genomsyra all verksamhet:

- Bemötande: Vi bemöter våra medborgare med stor lyhördhet.
- Inflytande: Vi ger våra medborgare inflytande över verksamheten i så stor utsträckning som möjligt.
- Tillgänglighet: Vi har korta svarstider och god nåbarhet. Vi beaktar tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning.
- Trygghet: Tydliga beskrivningar av vad medborgare kan förvänta sig, skapar största möjliga trygghet.

I uppföljningen enligt kommunens kvalitetspolicy hänvisas till stor del till resultat från olika undersökningar där brukare tillfrågas om sina upplevelser av kontakten med förvaltningen. Några av de frågor som ställs har bäring på kommunens fyra kvalitetskriterier.

Det som redovisas är resultat från större genomförda undersökningar vilka beskrivs närmare nedan, och inte från allt som genomförs inom ramen för det kontinuerliga uppföljnings- och förbättringsarbetet inom förvaltningen. Avseende samtliga resultat pågår analys inom förvaltningen

Utfall för ett antal relevanta indikatorer, som samlas in från kommunerna av Rådet för främjande av Kommunala Analyser (RKA), redogörs också.

För varje kvalitetskriterium redogörs även faktorer av betydelse för dess efterlevnad. Den redogörelsen tar inte specifikt sikte på sådant som kan inverka på vilka resultat som uppnås i brukarundersökningarna, utan rör kvalitetskriteriernas efterlevnad i stort.

Nämndens kvalitetsberättelse

Genomförda brukarundersökningar med relevans för kommunens kvalitetskriterier

- Nationell brukarundersökning individ- och familjeomsorgen (IFO) är en undersökning som genomförs vartannat år i Haninge med stöd av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Alla deltagande kommuners resultat publiceras i webbtjänsten Kolada. Undersökningen består av en digital enkät som under en månads tid, 12 september till 7 oktober, delas ut till brukare efter kontakt med myndighetsutövande socialsekreterare inom verksamhetsområdena ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård samt social barn- och ungdomsvård (ungdomar 13–20 år samt vårdnadshavare för barn och ungdomar 0–18 år). År 2022 besvarade totalt 137 personer enkäten, vilket ger en

svarsfrekvens på 37 procent. Det är betydligt fler inkomna svar än föregående undersökningsår (år 2020 inkom 79 svar).

De resultat som redogörs är hämtade från Kolada och anger procentandel av de svarande som angett ett positivt svar. Svar där alternativ Vet inte/Ingen åsikt har angetts, har inte tagits med i beräkningen. Resultaten som redogörs anger IFO totalt sett och skiljer sig beroende på vilket verksamhetsområde som studeras.

- Nationell brukarundersökning funktionsnedsättning utförare är en enkätundersökning som genomförs i Haninge med stöd av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Alla deltagande kommuners resultat publiceras i webbtjänsten Kolada. Undersökningen pågick under cirka en månads tid, 12 september till 7 oktober, med längre svarstider inom vissa verksamhetsområden. Den besvarades digitalt eller via pappersenkät. Enkäten distribueras av verksamheten som erbjuder insatsen och besvaras anonymt. De som erbjöds att delta i undersökningen var brukare med insatsen bostad med särskild service LSS (gruppbostad och servicebostad), daglig verksamhet LSS, boendestöd SoL, sysselsättning SoL och bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen (SoL) samt insatsen personlig assistans. Samtliga enheter i kommunal regi deltog. I det redovisade svaret ingår även svar från deltagande privata utförare i Haninge kommun. Svarsfrekvensen har sedan 2020 ökat för boendestöd och boende med särskild service enligt SoL, men minskat för övriga svarsgrupper.

De resultat som här redogörs inom de olika kvalitetsområdena anger procentandel av de svarande som angett ett positivt svar. Resultaten som redogörs anges för området funktionsnedsättning totalt sett och skiljer sig beroende på vilket verksamhetsområde som studeras. Svar där alternativ Vet inte/Ingen åsikt anges, har inte tagits med i beräkningen.

- Nationell brukarundersökning pilot för funktionsnedsättning myndighet, är en ny undersökning som genomförs för första gången i år i Haninge, med stöd av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Deltagande kommuners resultat publiceras endast på Enkätfabrikens webbportal och resultatet har återkopplats till ansvariga chefer då årets undersökning var en pilotenkät. Undersökningen bestod av en digital enkät som under cirka en månads tid, 12 september till 7 oktober, delades ut till brukare efter kontakt med myndighetsutövande handläggare inom enheterna LSS barn och vuxen samt socialpsykiatri och SoL under 65 år. Svarande är alla personer över 18 år som träffar en handläggare under undersökningsperioden. År 2022 besvarade totalt 39 personer enkäten, vilket innebär en svarsfrekvens på 46%.

De resultat som redogörs här inom de olika kvalitetsområdena anger procentandel av de svarande som angett ett positivt svar. Resultaten som redogörs anges för området funktionsnedsättning totalt sett och skiljer sig beroende på vilket verksamhetsområde som studeras. Svar där alternativet Vet inte/Ingen åsikt angetts, har inte tagits med i beräkningen.

Kvalitetskriteriet bemötande

Definition: Vi bemöter våra medborgare med stor lyhördhet.

Resultat från brukarundersökningar

- Brukarundersökning IFO visar 2022 att 82 procent av de svarande upplever att socialsekreterarna visar stor förståelse för deras situation.
- Inom brukarundersökningen funktionsnedsättning utförare, besvarade brukare frågan om de upplever att personalen bryr sig om brukaren. Av de svarande angav 78–96 procent år 2022 att personalen bryr sig om brukaren. Högst resultat hade SoL boendestöd och daglig verksamhet enligt LSS, lägst resultat har personlig assistans.
- Brukarundersökning funktionsnedsättning myndighet visar 2022 att 80,6 procent tycker att mötet med handläggaren var bra och 94,6 procent tycker att de fått säga det de tyckte var viktigt på mötet med handläggaren.

Faktorer av betydelse för efterlevnaden av kvalitetskriteriet bemötande

Personalens kompetens

En god kunskapsnivå bland personalen om berörd målgrupp kan främja förutsättningarna att hantera situationer i kontakt med brukaren utifrån individuella behov, och på ett vis som bidrar till att denne upplever ett gott bemötande. Det är betydelsefullt med tydliga kompetenskrav vid rekrytering och att utbildningsinsatser för befintlig personal genomförs vid behov.

Ett viktigt exempel under 2022 på en satsning med relevans för kvalitetskriteriet, är den förstärkning av resurser och kompetens som gjorts i syfte att på bästa sätt kunna bemöta personer som vill hoppa av kriminell verksamhet. En avhopparverksamhet har startats tillsammans med polisen, och kommunens team för förebyggande arbete har fått fördubblade resurser. Verksamheten har under året utgjort stöd för sju avhoppare, vilka alla aktivt deltar i stödåtgärder.

Ett ytterligare exempel under 2022 på en satsning för att genom stärkt kompetens öka förutsättningarna för ett målgruppsanpassat bemötande, utgörs av anställningen av ett antal kuratorer vars roll är att föra samtal med barn som bevittnat våld. Syftet är att öka barns

trygghet, säkerställa barns rättigheter som brottsoffer och minska upprepat våld mot barn. Samtalen bedöms bidra till ökad trygghet för barn som deltagit i dem.

Under 2022 har även verksamheter inom individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri och LSS medverkat i en kunskapshöjande satsning inom suicidprevention med inriktning ungdomar och unga vuxna. Utöver socialtjänst har också deltagare från kultur- och fritidsförvaltningen samt utbildningsförvaltningen medverkat, likväl som elevhälsa och polis. Satsningen som genomförts med hjälp av statliga medel, har inneburit utbildning för att nå ökad kunskap om upptäckt och bemötande av ungdomar och unga vuxna i risk för suicid. Deltagare har fått lära sig att känna igen tecken på psykisk ohälsa och psykisk sjukdom samt att kunna vidta åtgärder för vidare vård och behandling. Ett viktigt syfte har varit att öka samverkan och förståelse för olika funktioners uppdrag och roller, samt att sprida kunskap om suicid till personal.

Med hjälp av statliga medel har därutöver en satsning skett under 2022 för att stärka ungdomsmottagningars förmåga att bemöta personer med psykisk ohälsa. Genom utbildningsinsatser har personalens kompetens ökat vad gäller att ge råd och stöd till par, och inte enbart individer.

Även det bemanningssystem som upphandlats under 2022 är betydelsefullt för att öka förutsättningarna att enskilda blir bemötta av personal med kompetens som matchar deras stödbehov. Bemanningssystemet förväntas bland annat ge bättre möjligheter för effektiv schemaläggning och bemanning av verksamheten med rätt kompetens vid rätt tidpunkt.

Kvalitetskriteriet inflytande

Definition: Vi ger våra medborgare och kunder inflytande över verksamheten i så stor utsträckning som möjligt.

Resultat från brukarundersökning

- Brukarundersökning IFO visar år 2022 att 92 procent av de svarande anser att socialsekreteraren frågar efter deras synpunkter på hur situationen skulle kunna förändras. Undersökningen visar också 2022 att 69 procent tycker de kunnat påverka vilken typ av hjälp de får av socialtjänsten.
- Brukarundersökning funktionsnedsättning utförare visar 2022 att 83–89 procent av de svarande brukare som bor på gruppboende LSS och serviceboende LSS anser att de får bestämma om saker som är viktiga hemma. Brukare med insatserna LSS daglig verksamhet, SoL boende med särskild service, SoL boendestöd och SoL sysselsättning fick frågan om de får bestämma saker som är viktiga, vilket 84–94 procent av de svarande tycker 2022.
- Brukare med insatsen personlig assistans fick frågan om de varit med och bestämt alla sina assistenter vilket 75 procent av de svarande tycker 2022.
- Brukarundersökning funktionsnedsättning myndighet visar 2022 att 94,6 procent av de svarande upplever att de fick säga vad de tyckte under mötet med handläggaren och att

86,8 procent också tycker att de fått reda på före mötet vad det skulle handla om och att 86,8 procent också tycker att de fått reda på före mötet vad det skulle handla om.

Faktorer av betydelse för efterlevnaden av kvalitetskriteriet inflytande

Fortsatt implementering av arbetssättet IBIC

Individens behov i centrum, IBIC, är ett arbetssätt inom socialtjänst för att beskriva resurser, behov och mål för personer med behov av stöd i det dagliga livet. IBIC används såväl vad gäller utredning som dokumentation av insatser.

Användningen av metoden IBIC ger stöd för att tillsammans med individen formulera nuläge och mål, med fokus på de individuella behoven och det som är viktigt för individen.

Under 2022 har omfattande utbildningssatsningar pågått för att öka kompetensen inom kommunen vad gäller användandet av IBIC som arbetsmetod. Uppföljning har även gjorts under 2022 genom internkontroll, som visar att det finns förbättringspotential i tillämpningen av IBIC.

Under 2022 har kommunen förtydligat krav för fler privata utförare att arbeta med metoden.

Att tillämpningen av IBIC fortsätter är betydelsefullt för den enskildes upplevelse av överensstämmelse mellan utförande, behov och önskemål.

Handlingsplan för att stärka barns rättigheter

Under 2022 har nämnden antagit en handlingsplan för att stärka barns rättigheter på social- och äldreförvaltningen. Handlingsplanen spelar en viktig roll vad gäller tillämpning av barnkonventionen i den egna verksamheten. Till genomförandet av handlingsplanen hör bland annat att ge barn inflytande över verksamheterna. Barn ska ges möjlighet att vara delaktiga i frågor i kommunen som rör dem för att kunna bidra med sina perspektiv, ha möjlighet att komma med förslag och påverka beslutsprocesser.

Kvalitetskriteriet tillgänglighet

Definition: vi har korta svarstider, ledtider och snabba reaktioner på kundernas behov. Vi beaktar tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning.

Resultat från brukarundersökning

- Brukarundersökning IFO visar 2022 att 85 procent av de svarande tycker det är lätt att få kontakt med socialsekreteraren. Av de svarande anser 89 procent att det är lätt att förstå den information de fått av socialsekreteraren.

- I den nationella brukarundersökningen funktionsnedsättning utförare, besvarar brukarna frågan om personalen pratar så att de förstår, vilket 68–95 procent av de svarande tycker 2022. Lägst andel som tycker personalen pratar så att brukaren förstår finns inom gruppstad och servicebostad enligt LSS, samt boende enligt SoL. Högst andel av de svarande som tycker att personalen pratar så att de förstår finns på boendestöd SoL och personlig assistans.
- Brukarundersökning funktionsnedsättning myndighet visar 2022 att 97,4 procent av de svarande tycker att handläggaren pratade med dem på mötet så de förstod. Av de svarande angav 94,6 procent att de vet hur de får tag på sin handläggare.

Faktorer av betydelse för efterlevnaden av kvalitetskriteriet tillgänglighet

Information på olika språk

För att vård- och stödåtgärder ska uppfattas som tillgängliga även av personer som har annat modersmål än svenska, är det betydelsefullt att relevant information finns tillgänglig på olika språk.

Ett exempel på hur social- och äldreförvaltningen under 2022 har verkat för att öka tillgängligheten, är det samarbete som pågått med TINA-projektet. Det är ett forskningsprojekt som drivs av Karolinska institutet och som syftar till att öka vårdsökandet hos barn- och ungdomar med migrationsbakgrund. Samarbetet har under året inneburit att social- och äldreförvaltningen har varit medarrangör vid föreläsningar om barns psykiska hälsa på arabiska, dari, somaliska och tigrinja.

Förvaltningen anpassar även alla sina verksamheters kommunikation, exempelvis vad gäller broschyrer och enkäter till berörda målgrupper. Bland annat har enkäter förutom på svenska och finska översatts till exempelvis arabiska, dari, somaliska, tigrinja, pashto och engelska. Kommunen har också, utöver en tjänst för att tolka utifrån olika typer av språk, en tjänst för teckenspråkstolkning, skrivtolkning, dövblindtolkning och stödtolkning.

Information som är anpassad för barn och unga

För att verksamheterna även ska upplevas som tillgängliga för barn- och unga är det betydelsefullt att det finns information som är anpassad för dem.

Under 2022 har en film om socialtjänsten färdigställts, i en kort och en lite längre version. Elever på Fredrika Bremergymnasiet har producerat filmen på uppdrag av och i samarbete med social- och äldreförvaltningen.

Den korta versionen visar hur det ser ut i kommunhuset och vart man går när man ska besöka socialtjänsten. I den långa versionen berättar även en socialsekreterare vad socialtjänsten kan hjälpa till med.

Filmerna finns allmänt åtkomliga på kommunens hemsida, men de riktar sig särskilt till barn- och unga och den lite längre filmen är avsedd att kunna visas i samband med skolundervisning. Syftet med filmerna är att öka kännedomen om att socialtjänsten finns, vad socialtjänsten kan

hjälpa till med, samt att skapa trygghet för den som ska besöka socialtjänsten i Haninge för första gången.

Ytterligare exempel under 2022 på informationsinsatser som riktar sig till barn utgörs av en broschyr som tagits fram under året för barn om söker insatser vilka omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Den är utformad som en kallelse och beskriver hur ett möte går till och vilka frågor handläggaren kan komma att fråga. Broschyren har tagits fram som en del av arbetet med IBIC (individens behov i centrum) i samråd med enheten för LSS, för att tillgängliggöra information om hur utredningar går till, på ett sätt som är begripligt för barn. Ett fortsatt arbete planeras till 2023 för att tillgänggöra mer information riktad till barn och personer med intellektuella och kognitiva funktionsnedsättningar som utreds på enheten.

- Fördjupat stöd till personer med erfarenheter av sex mot ersättning

En socialtjänst som präglas av tillgänglighet behöver ha ett inkluderande förhållningssätt där utbudet av stödinsatser omfattar de behov som kan finnas hos invånarna. Under 2022 har Haninge kommun ingått avtal med verksamheter inom Stockholm stads som ger stöd till personer som är utsatta för prostitution, sugardating, människohandel för sexuellt ändamål eller sexuellt våld samt till köpare av sexuella tjänster. Även yrkesverksamma i kommunen kan vända sig till respektive verksamhet för fria konsultationer rörande målgrupp och arbetssätt.

En av de stödande verksamheterna Mikamottagningen, arbetar för att vuxna personer (från 18 år) som har erfarenhet av sex mot ersättning och/eller skadar sig med sex, eller är utsatta för människohandel för sexuella ändamål, får det stöd de behöver, med målsättningen att de ska komma ut ur prostitution. Kontakten är kostnadsfri och de stödsökande har möjlighet att vara anonyma. Stödet omfattar samtal av rådgivande karaktär och praktiskt stöd.

Den andra verksamheten, KAST vänder sig till personer över 18 år som köper sexuella tjänster, som konsumerar pornografi på internet, och/eller har ett sexmissbruk. Vid KAST får personerna råd, stöd och/eller motiverande samtal. Kontakten, som är kostnadsfri, kan ske individuellt eller tillsammans som par. KAST erbjuder också råd och stöd till anhöriga. Även i kontakten med KAST finns möjlighet att vara anonym.

Mottagning för samordnat medicinskt omhändertagande (SMO)

Inrättandet under 2022 av en mottagning för samordnat medicinskt omhändertagande (SMO), utgör ytterligare ett exempel på ett inkluderande initiativ för att utbudet av stöd i än högre grad ska återspegla behov som kan finnas bland invånarna.

Mottagningen har startats upp i samarbete mellan regionen och social- och äldreförvaltningens Team för stöd och hälsa.

Mottagningens insatser riktar sig till personer som bor på LSS boenden i Handens vårdcentralers upptagningsområde. Personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar erbjuds ett samordnat stöd som innefattar flera olika professioner, enligt behov. Den enskilde får

möjlighet att återkommande träffa en och samma läkare som är ansluten till SMO-mottagningen.

Stödet anpassas efter individuella behov och förutsättningar. Vårdbesök kan erbjudas på boenden för de personer som själva inte kan ta sig till mottagningen. Kontinuerlig samverkan sker mellan mottagningen och kommunens Team för stöd och hälsa, både vid individärenden, planeringar och gruppuppföljningar där arbetsätt och resultat utvärderas.

Tillsättande av samsjuklighetsutredare

För att vård i högre grad ska kunna tillgängliggöras enligt behov, har under 2022 även en samsjuklighetsutredare tillsatts. Det har skett genom ett avdelningsgemensamt samarbete som omfattar biståndsavdelningen, individ och familjeavdelningen och avdelningen arbete och försörjning.

Samsjuklighetsutredarens uppdrag är att utreda och analysera hur sammanhållen vård och stöd för unga vuxna med samsjuklighet 18–29 år, ska kunna stärkas. Utredningen avser leda till större samsyn kring definitionen av samsjuklighet, målgruppens behov samt förslag på förändringar som ökar tillgängligheten till individanpassat stöd. Samsjuklighetsutredarens uppdrag ligger därmed i linje med samsjuklighetsutredningen (SOU 2021:93) och omställningen till en god och nära vård i landet, som syftar till att vården i högre grad ska organiseras och bedrivs med utgångspunkt från den enskildes behov och förutsättningar.

Som del i genomförandet av utredningsuppdraget har en kartläggning av ekonomiskt bistånd, vuxenheten, socialpsykiatri samt LSS, gjorts för att synliggöra vilka förbättringsområden som finns.

Kartläggningen har även inneburit samverkan med regionens lokala aktörer så som samtliga husläkarmottagningar och den öppna psykiatriska mottagningen Wemind i Haninge.

- Anpassning till ny socialtjänstlag

Under 2022 har förvaltningen arbetat med planering av införandet av första linjens socialtjänst. Det är ett nytt arbetssätt som innebär att socialtjänsten finns närmare kommuninvånarna och utför mer uppsökande verksamhet för att göra det enklare att komma i kontakt med socialtjänsten. Det handlar bland annat om att snabbt kunna göra insatser utan tidskrävande utredningar.

Individ- och familjeomsorg kommer vara först ut med införandet av första linjens socialtjänst och ett pilot-införande sker 1 januari 2023. Det bedöms ge förutsättningar för att barn, unga, vuxna och familjer i utsatthet tidigare ska få hjälp att förebygga allvarlig problematik.

Inrättandet av första linjens socialtjänst sker som ett led i anpassningen efter lagförslaget om ny socialtjänstlag vilket presenteras 2024, och som innebär krav på en mer förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst och som ger möjlighet att tillhandahålla fler insatser utan föregående behovsprövning.

- E-tjänst för ekonomiskt bistånd

I mars 2022 driftsattes förvaltningens e-tjänst för ekonomiskt bistånd där en av de största nyttorna är ökad tillgänglighet för kommunens invånare. I juli 2022 använde 40 procent e-tjänsten vid ansökan. Vid mätning hösten 2022 använde 50 procent e-tjänsten vid ansökan. Utöver andel som väljer att ansöka via e-tjänsten så kommer förvaltningen även att mäta effekten för användarna genom brukarundersökningar under 2023.

Kvalitetskriteriet trygghet

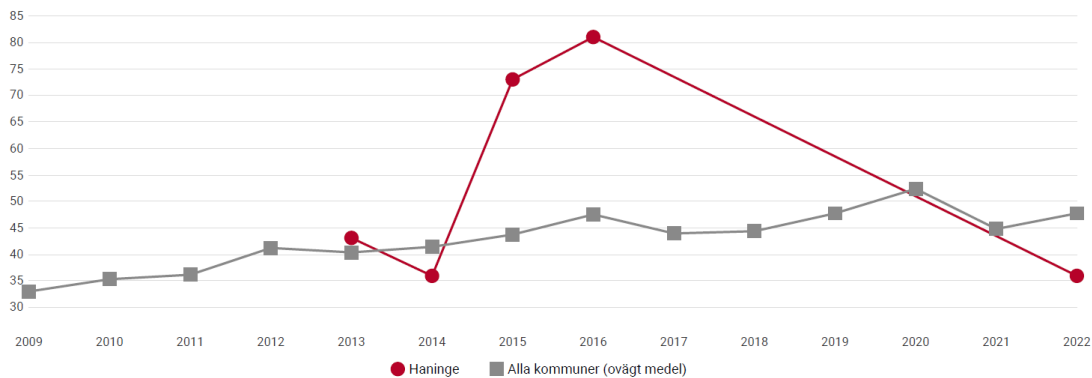
Definition: Tydliga beskrivningar av vad kunden kan förvänta sig skapar största möjliga trygghet för varje medborgare.

Faktorer av betydelse för efterlevnaden av kvalitetskriteriet trygghet

Utredningstider

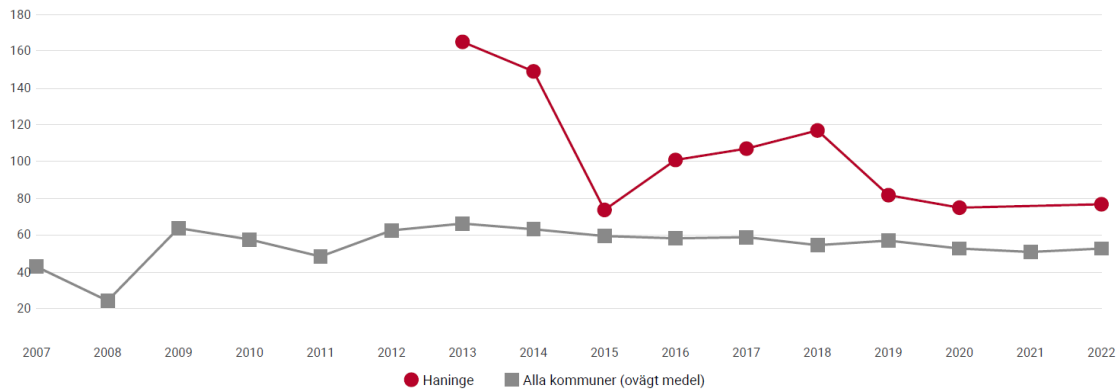
Att sträva efter korta utredningstider samt kort tid mellan beslut och verkställande är betydelsefullt för att skapa trygghet för den enskilde avseende vilken insats som kan väntas och när den i så fall kommer verkställas. Under 2022 noteras att medelvärdet i Haninge avseende utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insatser, ligger på 36 dagar, vilket kan jämföras med ett genomsnitt på 48 dagar för landets kommuner totalt. För Haninges del är detta en tydlig positiv utveckling sedan 2016, då genomsnittet noterades till 81 dagar.

Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser), medelvärde

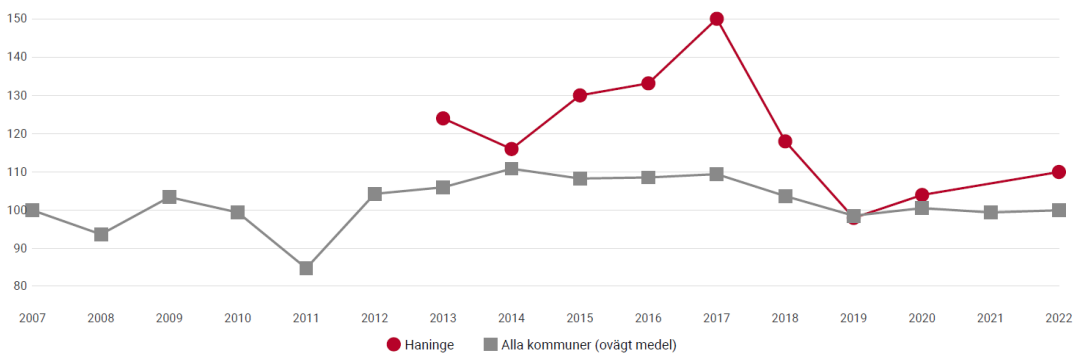
När det gäller medelvärdet för utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning för vuxna med missbruksproblem 21 år och äldre, har även det utvecklats positivt i Haninge under senare år. Medelvärdet för 2018 låg på 117 dagar, vilket var högt över genomsnittet för landets kommuner, medan det 2022 uppmättes till 77, vilket innebär en väsentlig minskning av differensen till kommungenomsnittet i landet.

Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning för vuxna med missbruksproblem 21+, medelvärde

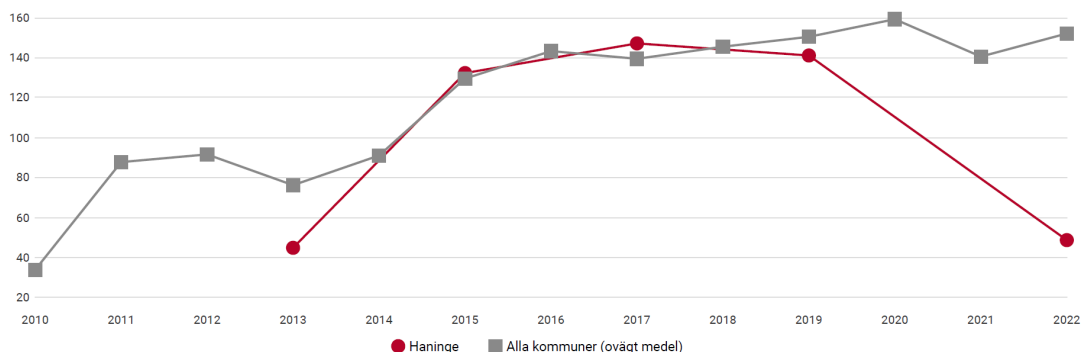
Utredningstiden inom barn och ungdom har ökat något sedan 2019 och ligger 10 dagar över kommungenomsnittet 2022

Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år, medelvärde

Vad gäller väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum på boende enligt LSS § 9:9, kan en avsevärd förbättring noteras senare år. Medelvärdet i Haninge år 2019 uppgick till 141 dagar, vilket var 9 dagar under genomsnittet för landets kommuner. År 2022 års medelvärde i Haninge uppgår till endast till 49 dagar medan genomsnittet för landets kommuner ligger på 152 dagar 2022.

Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde

Digital tids- och insatsregistrering inom hemtjänst

Den digitala tids- och insatsregistreringen inom hemtjänst som infördes i oktober 2020 är inte bara viktig vad gäller att säkerställa att utförare ersätts för rätt antal utförda timmar, den är också betydelsefull för att de enskilda ska kunna känna sig trygga med att de erhåller de insatser som beviljats.

Under 2022 har fusk med tidsregistreringen minskat i förhållande till föregående år, och kommunen utvecklar kontinuerligt kontrollrutinerna för att motverka nya typer av felaktigheter i registreringen.

Ej verkställda beslut

Under pandemin har antalet ej verkställda beslut varit större än innan. Med detta avses beslut som inte verkställts inom tre månader eller där avbrott i verkställighet skett och beslutet inte verkställts på nytt inom tre månader. Vissa verksamheter har varit pausade med syftet att minska smittorisken. Pandemin har därmed medfört en negativ effekt vad gäller förutsägbarheten kring vilket stöd som kan förväntas från kommunen. Den största mängd ej verkställda beslut ses år 2020 under kvartal 4. De flesta ej verkställda beslut detta kvartal, 56 beslut, gällde beslut till daglig verksamhet enligt LSS där verkställigheten påverkades av avbrott i verkställighet på grund av att dagliga verksamheter var stängda i syfte att minska smittspridning. Under 2022 inga begränsningar funnits i verksamheternas öppethållande och antalet ej verkställda beslut har legat på nivåer, motsvarande dem innan pandemin.

Nedan framgår antal ej verkställda beslut per kvartal 2019–2022

	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
2019	9	6	14	12
2020	13	19	29	56
2021	34	11	18	10
2022	7	16	15	*

**Kvartal 4 år 2022 rapporteras till Inspektionen för vård och omsorg under våren 2023*

Stärkt samverkan med regionen i utskrivningsprocessen från slutna hälso- och sjukvård. Under 2022 har samverkan stärkts mellan biståndsavdelningen och regionen vad gäller utskrivningsprocessen efter sjukhusvistelse. Den stärkta samverkan innebär bland annat ett ökat fokus på genomförande av SIP-möten. Om den enskilde efter utskrivningen behöver insatser från olika aktörer, genomförs vid behov ett möte för en samordnad individuell planering av insatserna, ett så kallat SIP-möte. En viktig utgångspunkt i samverkan är att den enskilde vid utskrivning från sjukhusvistelse ska vara delaktig i den fortsatta vård- och omsorgsprocessen. Detta ger förutsättningar för den enskilde att känna trygghet i vad som kan förväntas i de olika stegen av behandlingen och vem som ansvarar för vad.

Fortsatt implementering av arbetssättet IBIC

Som redogjorts under kvalitetskriteriet ”inflytande” är Individens behov i centrum ett arbetssätt inom socialtjänst för att beskriva resurser, behov och mål för personer med behov av stöd i det dagliga livet. IBIC används såväl vad gäller utredning som dokumentation av insatser.

Att tillämpningen av IBIC fortsätter är betydelsefullt för den enskildes upplevelse av trygghet med vad som kan förväntas av en beviljad insats. Användningen av metoden IBIC ger stöd för att tillsammans med individen formulera nuläge och mål med fokus på de individuella behoven och det som är viktigt för individen.

Som tidigare beskrivits, har omfattande utbildningsinsatser pågått under 2022, för att öka kompetensen vad gäller användandet av IBIC som arbetsmetod. Uppföljning har även gjorts under 2022 som visar att det finns en förbättringspotential i tillämpningen av IBIC.

- Motverkande av desinformation om insatser som rör barn

En särskild utmaning under 2022 för landets socialtjänst, har utgjorts av desinformationskampanjer som förts på sociala medier om socialtjänstens arbete, särskilt vad gäller omhändertagande av barn enligt LVU.

Med anledning av desinformationskampanjerna, har Socialstyrelsen under 2022 sammanställt information på sin hemsida med samlade länkar till material som rör socialtjänstens område, både på svenska och flera andra språk. Där finns även svar på frågor om LVU, lagen om vård av unga.

Socialstyrelsens information har varit ett bra stöd för Haninge kommun under 2022 vad gäller att förmedla en korrekt beskrivning av socialtjänstens arbete med barn och unga. Informationen som kan nås via kommunens hemsida kan bidra till ökad trygghet genom större förståelse för vad socialtjänstens insatser innebär.

Uppföljning och granskning av GDPR

Nämnd och bolagsstyrelse ska enligt rutin (KS 2021/431) varje år genomföra egenkontroll avseende arbetet med hantering av personuppgifter. Nämnden ska sedan rapportera resultatet från egenkontrollen av ovanstående punkter till kommunstyrelsen och dataskyddombudet

(DSO). Rapporten innehåller en redogörelse över vilka åtgärder som har vidtagits under året samt eventuella åtgärder som planeras med anledning av eventuella brister som har upptäckts.

Utvecklingsarbete utifrån informationsklassning

En etablerad rutin finns inom nämnden för systematiskt arbete med informationsklassning. Informationsklassning sker alltid vid anskaffandet av nytt system och vid stora förändringar så som förändringar i systemet eller om informationshanteringen förändras i organisationen. Enligt rutinen ska informationsklassning i övrigt genomföras minst vartannat år för varje system. Syftet med rutinen som omfattar informationsklassning är att tydligt kunna se och förstå vilka konsekvenser ett otillräckligt skydd får samt att förstå och fastställa skyddsbehovet för den klassade informationen. Resultatet av informationsklassningen tillsammans med genomförd riskbedömning ger sedan underlag att välja säkerhetsåtgärder så att informationen får tillräckligt skydd utifrån konfidentialitet, riktighet eller tillgänglighet. Vid informationsklassning deltar verksamhetsnära systemförvaltare, systemägare, användare och informationssäkerhetssamordnare. Förvaltningen arbetar systematiskt för att åtgärda de brister som framkommer i informationsklassningarna.

Utifrån brister och åtgärder som kommit fram i arbetet med informationsklassning avser förvaltningen saknas viss central information till medarbetare inom kommunen när det gäller tillämpning av GDPR i olika sammanhang. Vid granskning framkommer att det finns viss information på HINT samt i introduktionsmaterial på kommunens chefsportal som delvis åtgärdar dessa brister, men då detta inte är tillräckligt för att åtgärda brister reviderade förvaltningen ansvarsförbindelse till medarbetare, vilket beskrevs under rubriken *Medarbetare får utbildning och har tillräcklig kunskap*.

Medarbetare får utbildning och har tillräcklig kunskap

Under 2021 och 2022 har förvaltningen arbetat med åtgärder som generellt rör att säkra att medarbetare får utbildning i informationssäkerhet samt medarbetares kunskap om informationssäkerhet, vilket var brister som uppmärksammats vid informationsklassningar. Under 2021 utvecklades de informationsträffar om säkerhet till nyanställda som generellt hålls minst tio gånger per år i samarbete med enheten för trygghet och säkerhet. Detta kompletterades 2021 med en ansvarsförbindelse för medarbetare som uppdaterades 2022. Ansvarsförbindelsen utvecklades för att säkerställa att det finns tydliga och kommunicerade åtgärder för överträdelse av informationssäkerhetsregler. Utöver det säkerställer den att medarbetare är informerade, har läst, förstått och signerat att de har kännedom om nedanstående två punkter:

- Att de känner till om vilka ansvar och skyldigheter som gäller efter ändring eller avslut av anställning eller behörigheter.

- Att de har informerats om sitt ansvar att rapportera avvikelser, risker och incidenter som kan påverka systemen de arbetar i samt att de känner till på vilket sätt detta ska ske samt att de är informerade om att behörigheter inte får lånas ut samt hur de ska skydda den utrustning de använder från obehörig åtkomst.

Förvaltningen har en etablerad rutin för loggkontroller. Syftet med rutinen är att säkerställa att ingen användare obehörigen tar fram uppgifter och information om enskilda som de inte har behörighet till. För att säkerställa detta tar systemförvaltare, fyra gånger per år, fram uppgifter ur verksamhetssystemen på vilka personuppgifter som slumpvis utvalda användare tagit del av. Berörd chef granskar sedan loggkontrollerna samt utreder och vidtar arbetsrättsliga åtgärder om det är aktuellt. Loggkontrollerna har även anpassats utifrån resultatet i informationsklassningen så som rutinen för loggkontroll i ett specifikt verksamhetssystem där granskningen även innebär att se om användare fortfarande är i tjänst i enlighet med systemuppgifterna.

Internkontroll

Utifrån socialnämndens och äldrenämndens internkontrollgranskning 2022 gällande följsamhet till registrering av personuppgiftsbehandlingar samt laglig grund för behandlingarna, framgick att *Riktlinjer för hantering av personuppgifter* (KS 2021/431) inte är välkänd hos förvaltningens chefer. Vid stickprovskontroll hittades manuella register av personuppgifter som inte var registrerade i Drafit. Konsekvensen av behandling av personuppgifter som inte registrerats i Drafit är att kommunen saknar kontroll över om behandlingen sker enligt laglig grund i enlighet med bestämmelserna i GDPR. Om felaktig behandling sker, kan det medföra mycket allvarliga konsekvenser. Det kan innebära en risk att personuppgifter blir tillgängliga på ett vis som kan skada den enskildes integritet.

Utifrån lagkrav om tillgänglighet gjorde förvaltningen under 2021 en internkontroll enligt nämndens beslutade internkontrollplan som syftade till att verifiera att verksamheterna har redundans, det vill säga en kontinuitetsplan, för avbrott och störningar vad gäller verksamhetssystem samt att kontinuitetsplan i förekommande fall följs. Kontinuitetsplaner ska på ett tydligt vis ange tillvägagångssätt om ett systemavbrott inträffar, och vara specifikt inriktade mot varje enskilt system som används. Vid granskningen hösten 2021 noterades att samtliga enheter inom nämndens verksamhetsområde hade reservplaner för avbrott och störningar vad gäller IT-system. Verksamheterna har kontinuitetsplanerna synliga och lättåtkomliga. Ansvarsfördelningen är fungerande genom de olika organisationerna.

Mellan februari och april 2022 revideras samtliga verksamheters kontinuitetsplaner utifrån ökad risk för avbrott. Kontinuitetsplanerna skapades utifrån en ny mall för avbrott i IT system och telefoni med fokus på kritiska processer och åtkomst till kritisk information så som omsorgstagares adress och behov av stöd, snarare än att som tidigare ha utgångspunkt från system. Revideringen av kontinuitetsplanerna avsåg säkerställa de tre nedanstående punkter:

- De nya kontinuitetsplanerna har bättre uthållighet, de klarar minst 3 veckors avbrott.
- Mallen är tillgänglig och anpassad för förvaltningens verksamheter.

- Styrningen i kontinuitetsplaneringen har fokus på kritiska processer och information snarare än system.

Incidentrapportering

Under 2022 rapporterades två personuppgiftsincidenter.

Personuppgiftsincident i Lifecare SP

Lifecare SP är det nya system som används för kommunikation vid utskrivning från slutenvården. Den 25 oktober 2022 upptäcker användare i systemet att det går att fram personuppgifter om personer som inte tillhör Haninge kommun. Detta uppdagades när användaren skulle söka fram en person, och fick då presenterades i sökresultatet en mängd personer som inte tillhör Haninge kommun. De uppgifter som presenterades var namn och efternamn, personnummer och folkbokföringsadress. Personuppgiftsincidenten anmäldes till IMY 25 oktober 2022. IMY meddelade 9 november 2022 beslut om att avsluta ärendet. Fler kommuner har upptäckt samma sårbarhet.

Den 10 november 2022 gjordes en rättning i systemet, som innebär att man måste söka på fullständigt personnummer för att få fram uppgifter, men det är dock fortfarande vara möjligt att söka på patienter/brukare som är folkbordförda i en annan kommun utifrån systemets befintliga funktionalitet. Skyddsåtgärder såsom loggkontroller och tydliga instruktioner till användare vidtas för att säkerställa hanteringen av Haninges personuppgifter.

Personuppgiftsincident i Phoniro webbgränssnitt

Personuppgiftsincident uppstår den 30 september 2022 då supportorganisation för Phoniro webbgränssnitt tilldelat en högre behörighet till lokala administratörer i systemet, i samband med ett av Haninges inrapporterade supportärenden. De lokala administratörerna är personal från både interna och externa hemtjänstverksamheter. Incidenten innebar att de lokala administratörerna fick åtkomst till samtliga Haninges brukare som fanns registrerade i Phoniro, snarare än att endast ha åtkomst till sin egen organisation. Detta upptäcktes när en extern lokal administratör inkom med informationen till systemförvaltningen. Ifrån att incidenten upptäcktes till att felet rättades tog det cirka 10 minuter. Händelsen anmäldes till IMY den 30 september 2022. IMY svarar 21 oktober 2022 med att de stänger ärendet.

Konsekvensbedömning

Under året 2022 har två konsekvensbedömningar genomförts.

Konsekvensbedömning har genomförts för verksamhetssystemet Lifecare, i syfte att säkerställa god hantering av de personuppgifter som behandlas i systemet.

Ytterligare en konsekvensbedömning har genomfördes i samband med förstudie för Trygghetsskapande teknik. Haninge kommun avser att upphandla och införa trygghetsskapande teknik inom särskilda boenden. Konsekvensbedömningen utför underlag för det fortsatta arbetet med en eventuell upphandling inom området.

Verksamhetsstatistik

Arbete och försörjning

Tabell 1. Antal bidragshushåll.

	2018	2019	2020	2021	2022	Förändring jmf 2021
Antal bidragshushåll	8 186	9 349	10 425	9 565	8 526	-10,8 %

Antal bidragshushåll har trots en rådande befolkningsökning minskat och är på lägsta antal sedan 2018. Denna minskning antas bero på minskade effekter på arbetsmarknaden av covid-19, förändringar nationellt i struktureringen av det arbetsmarknadspolitiska uppdraget samt ett aktivt arbetsmarknadsarbete inom förvaltningen.

Tabell 2. Andel avslutade hushåll

	2018	2019	2020	2021	2022	Förändring jmf 2021
Andel avslutade hushåll	4,1 %	2,0 %	3,0 %	4,1 %	6,0%	46 %

Andel avslutade hushåll har ökat med cirka 46 procent och påvisar ytterligare att ett aktivt arbetsmarknadsarbete under ett år då arbetslösheten minskat har gett goda resultat.

Tabell 3. Medelbistånd per månad

	2018	2019	2020	2021	2022	Förändring jmf 2021
Medelbistånd per månad	9 510	10 052	10 110	10 374	10 303	-0,6 %

Medelbiståndet har inte ökat per månad trots prisökningar i samhället via en växande inflation. Det är en positiv utveckling på ett område som är en utmaning framåt för nämnden.

Funktionsnedsättning

Tabell 4. Antal personer med insatser enligt SoL under-65, hemtjänstinsatser och LSS, januari-december

	2021	2022	Förändring jmf 2021
LSS	811	861	6,1%
SoL under 65	1 030	1 097	6,5%
Hemtjänst	173	199	15,2%
Totalt	2 014	2 157	7,1%

Antalet personer med insatser enligt SOL under 65 eller LSS har ökat sedan 2021 och trenden är en stabil ökning sedan fler år tillbaka. Detta beror på att personer oftast har rätt till mer än en insats och att trenden i Haninge likt resten av Sverige är att fler personer anses i enlighet med lagen ha rätt till en insats enligt SoL under 65 eller LSS.

Tabell 5. Antal boende på gruppboende LSS eller servicebostad enligt LSS

Antal boende på Gruppboende LSS och servicebostad LSS													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Genomsnitt
2021	183	184	185	187	190	191	190	189	188	192	189	190	188
2022	190	193	196	195	196	199	197	200	200	199	196	196	197
Förändring	7	9	11	8	6	8	7	11	12	7	7	6	9
Förändring	4%	5%	6%	4%	3%	4%	4%	6%	6%	4%	4%	3%	5%

Antalet personer som bor på gruppboende eller servicebostad enligt LSS har ökat med fem procent sedan föregående år. Denna trend har pågått i flera år och förväntas att fortsätta utifrån antalet ungdomar som i dagsläget bor hemma hos föräldrar och har insatser enligt LSS som inte kommer att kunna bistås via hemtjänst eller boendestöd. Det påverkas även av nationella prejudikat som påverkar rätten till bifall och en ökad befolkning.

Tabell 6. Antal timmar personlig assistans

Timmar personlig assistans													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Genomsnitt
2021	5972	5512	6254	6286	6663	6919	7536	7683	7369	7347	7090	7124	6813
2022	7803	7127	7388	7285	7489	6925	7666	7597	7853	8002	7407	7407	7496
Förändring	1831	1615	1134	999	826	6	130	-86	484	655	317	283	683
Förändring	31%	29%	18%	16%	12%	0%	2%	-1%	7%	9%	4%	4%	10%

Antalet beslutade timmar inom personlig assistans har ökat med 10 procent jämfört med 2021. Den främsta orsaken är fler personer beviljas fler timmar och nationella prejudikat som ökar rätten till personlig assistans. Detta är en trend som förväntas fortsätta att förstärkas och antal timmar att öka framgent.

Individ-och familjeomsorg

Barn och unga

Tabell 7. Antal aktualiseringar och utredningar, barn och unga, 0-18 år, januari-december

	2017	2018	2019*	2020	2021	2022	Förändring jmf 2021
Aktualiseringar	2 208	2 214	2 381	2 570	2 357	3 119	11 %
Utredningar	966	929	1 067	1 127	1 210	1 483	6 %
Totalt	3 174	3143	3 448	3 697	3 567	4 602	29 %

Antalet unika personer som aktualiseras och öppnade utredningar har ökat i jämförelse med samma period föregående fem år. I första hand är det aktualiseringar som har ökat och det beror på ett ökat flöde av personer som söker insats. Antalet utredningar har ökat med 6 procent mot föregående år. Detta beror till viss del på ett nytt verksamhetssystem har medfört ny process för dokumentering av utredningar och att fler ärenden definieras som utredningar. Den faktiska ökningen av antalet aktualiseringar och utredningar beror bland annat på en befolkningsökning och en ökad samverkan med andra myndigheter som skola, polis och kultur- och fritidsverksamhet, i syfte att tidigare uppmärksamma barn och unga som kan fara illa.

Tabell 8. Antal insatser och placeringar enligt LVU barn och unga, 0-18 år, januari-december

	2017	2018	2019*	2020	2021	2022	Förändring jmf 2021
Insatser enligt LVU	415	231	175	186	138	128	-7,2 %
Placeringar enligt LVU	72	81	79	102	92	90	-2,1 %

Antalet insatser enligt LVU har minskat stadigt sedan 2017, men antalet placeringar enligt LVU har varierat under tidsperioden. Antalet insatser enligt LVU har minskat både under senaste året och en längre tidsperiod mer än antalet placeringar. Detta beror på att färre har varit i behov av tvångsomhändertagande enligt LVU i exempelvis hemmet, utan kunnat erbjudas andra insatser likt öppenvård eller andra former av tidigt familjestöd.

Vuxen

Tabell 9. Antal aktualiseringar och utredningar 18 år och uppåt, januari-december

	2017	2018	2019*	2020	2021	2022	Förändring jmf 2021
Aktualiseringar	573	573	546	602	645	831	+28 %
Utredningar	192	285	262	306	324	470	+45 %
Totalt	765	858	808	908	969	1 301	+34 %

Antalet unika personer som aktualiseras och öppnade utredningar har ökat i jämförelse med samma period föregående fem år. I första hand är det utredningar som har ökat och det beror på ett ökat flöde av personer som söker insats. Antalet utredningar har ökat med 45 procent mot föregående år. Detta beror främst på ett nytt verksamhetssystem har medfört ny process för dokumentering av utredningar och att fler ärenden definieras som utredningar. Utifrån nya arbetssätt och flöden, uppskattar förvaltningen att den faktiska ökningen av unika individer som både aktualiserats och utretts är cirka 7,5 procent.

Tabell 10. Antal placeringar i enlighet med LVM, januari-december

	2017	2018	2019*	2020	2021	2022	Förändring jmf 2021
Placeringar enligt LVM	12	14	10	7	9	11	22,2 %

Placeringar enligt lagen om vård av missbruk (LVM) har varit stabilt under en längre period. Under en sexårsperiod har resultatet pendlat mellan 14 och 7 tvångsomhändertaganden. Resultatet beror främst på den enskildes behov och om det finns andra möjliga insatser som kan matcha dennes förutsättningar.

Avvikelsesrapportering och Lex Sarah

Lex Sarah är de bestämmelser i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som innebär att personal är skyldig att rapportera de missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden i verksamheten som de uppmärksammar eller får kännedom om.

Nedan visas inkomna rapporter under 2022-01-01 tom 2022-12-31 som bedömts som lex Sarah respektive avvikelse, fördelat per avdelning. Med anledning av att avslut fortfarande pågår av enstaka avvikelser som rapporterats under perioden, kan de volymer som redovisas avvika från de som faktiskt råder då läsaren tar del rapporten.

Tabell 11. Inkomna rapporter per avdelning enligt lex år Sarah, 2022

Avdelning	Inkomna lex Sarah	Inkomna SOL och LSS-avvikelser	Inkomna avvikelser hälso- och sjukvård
Arbete och försörjning	1	11	2
Biståndsavdelningen	0	5	0
Individ-och familjeomsorgen	1	9	0
Stöd och insatser	0	44	58
Särskilda boenden och HS	2	33	178
Verksamhetsstöd- och utveckling	0	2	0
Totalt	4	104	238

De rapporter som inkommit berör främst brist i intern information, kommunikation, samverkan och bemötande. Vanligt förekommande orsaker till inträffad avvikelse är till exempel att personal ej följt gällande rutin, att det brustit i intern information eller att ansvarsfördelningen för uppgiften varit oklar mellan olika roller. Det är vanligt att avdelningarna stöd och insatser samt särskilda boenden har fler avvikelser, på grund av att det är en dygnet runt verksamhet.

De 238 HSL avvikelser som har kommit under januari-december 2022 handlar flertal av de om fall och läkemedelshändelser. Vanligaste avvikelsen är att signering av läkemedel eller liknande insats inte gjorts i angiven tid till insatsen.

Rapporterade synpunkter

Tabell 12. Synpunkter som registrerats i DF-respons år 2022

Avdelning	Totalt	Ej avslutade	Avslutade
Arbete och Försörjning	5	1	4
Biståndsavdelningen	5	1	4
Individ- och familjeomsorg	3	0	3
Stöd och insatser	7	0	7
Särskilda boenden och HS	0	0	0
Verksamhetsstöd och utveckling	5	0	5
Totalt	25	2	23

Inkomna synpunkter hanteras i verktyget DF-respons. Utredning och åtgärdsarbete med utgångspunkt från synpunkterna är ett led i förvaltningens kvalitetsutvecklingsarbete.

Under året har 25 synpunkter registrerats i DF-respons, vilket kan jämföras med år 2021 då antalet uppgick till 38. Synpunkterna rör missnöje med bemötande eller handläggning i ärenden.

Rapporterade tillbud, olycksfall och ärende gällande egendom och säkerhet

Tabell 13. Rapporterade tillbud, olycksfall och ärende gällande egendom och säkerhet år 2022.

Avdelning	Tillbud	Olycksfall	Egendom och säkerhet
Arbete och Försörjning	22	5	2
Biståndsavdelningen	13	1	2
Individ och Familjeomsorg	15	5	9
Stöd och insatser	81	23	2
Särskilda boenden	45	10	1
Verksamhetsstöd- och utveckling	2	0	4
Totalt	178	44	20

Under Perioden januari-december 2022 har 178 tillbud, 44 olycksfall samt 20 incidenter gällande egendom och säkerhet rapporterats.

Ett tillbud kan vara en händelse av fysisk eller psykosocial karaktär som kan leda till ett olycksfall eller skada, men som slutar väl. Syftet med tillbudsrapportering är att upptäcka och förebygga risker som kan leda till olyckor eller arbetsskador. Rapporterade incidenter gällande egendom och säkerhet kan till exempel vara stöld, brand, strömavbrott, skadegörelse, inbrott eller annat.

Nästan 60 procent av de inrapporterade tillbuden handlade om hot och våld mot personalen. Oftast sker anmälningarna från daglig verksamhet och efter enklare kontakt mellan omsorgstagare och personal som inte innebär fysiskt våld. Tillbuden är av förebyggande karaktär och uppmanar till förbättring för att hot och våld inte ska uppstå.